БУТУН ДУНЁ ПРОЛЕТАРЛАРИ, БИРЛАШИНГИЗ!

ҚИЗИЛ ЎЗБЕКИСТОН

ЎЗБЕКИСТОН КОМПАРТИЯСИ МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИ, ЎЗБЕКИСТОН ССР ОЛИЙ СОВЕТИ ВА МИНИСТРЛАР СОВЕТИНИНГ ОРГАНИ

«КИЗИЛ УЗБЕКИСТОН» — ОРГАН ЦЕНТРАЛЬНОГО КОМИТЕТА КОМПАРТИИ УЗБЕКИСТАНА, ВЕРХОВНОГО СОВЕТА И СОВЕТА МИНИСТРОВ УЗБЕКСКОЙ ССР

45-ЙИЛ ЧИҚИШИ № 11 (12.364) | Якшанба, 13 январь 1963 йил | Баҳоси 2 тийин.

ҚАЛБ ҲАРОРАТИМИЗ ВАТАНГА!

Иккинчи ўлка слётида қатнашган қўриқ ўзлаштираётган ёшлар КПСС Марказий Комитетига, СССР Министрлар Советига, ўртоқ Н. С. Хрущевга табрикнома қабул қилдилар.

Барча совет ёшлари каби биз, Қўриқ ўлканинг йигит ва қизлари ҳам, деб ёзадилар слёт қатнашчилари, комсомол ва ёшларга ғоят катта ишонч кўрсатилиб, умумдавлат аҳамиятига эга бўлган масъулиятли вазифалар топширилаётганлиги учун улуғ Коммунистик партиямиздан, унинг ленинчи Марказий Комитетидан ва қадрдонимиз Никита Сергеевич, шахсан Сиздан миннатдормиз.

— Қўриқ ўлка қишлоқ хўжалик ишлаб чиқаришини ривожлантириш учун ғоят катта, чинакам битмас-туганмас ресурсларга эга. Бироқ, биз бу имкониятлардан ҳали етарли фойдаланмаётирмиз,— дейдилар қўриқ ўзлаштираётган ёшлар. — Биз Сизнинг танқидий мулоҳазаларингизни тамомила тўғри деб ҳисоблаймиз. Бизнинг қўриқ ерларимизда ҳатто қурғоқчилик бўлган ёз фаслида ҳам яхши ҳосил олиш учун қандай катта резервлар борлигидан далолат берадиган мисоллар оз эмас.

Никита Сергеевич, биз улкан ғалла учун курашни ҳозирнинг ўзида бошлаб юборилганлигини Сизга маълум қилиш билан хурсандмиз. Ҳозир ўлканинг ҳар бир совхоз ва колхозида ғаллакорлар йилга якун ясаб, натижаларни анализ қилмоқдалар, йўл қўйилган хатоларга танқидий баҳо бермоқдалар, дон етиштиришни кўпайтиришнинг қўшимча резервлари ва имкониятларини аниқламоқдалар.

Қўриқ ерларни ўзлаштиришнинг янги босқичи дон етиштиришни анча кўпайтириш билангина қолмай, шу билан бирга чорвачиликни кескин суръатда юксалтириш ҳам демакдир, дейилади хатда.

Қўриқ ўзлаштираётган ёшлар слётининг делегатлари Қўриқ ўлкадаги ҳамма меҳнаткашларнинг фикр ва туйғуларини ифодалаб, 1963 йилда давлатга камида 800 миллион пуд ғалла ва 300 минг тонна гўшт сотиш ҳақидаги жанговар вазифанинг муваффақиятли бажарилишини таъминлашга қатъий бел боғлаганликларини таъкидлайдилар.

Биз, деб ёзадилар улар, КПСС Марказий Комитетини, қадрдон Никита Сергеевич, шахсан Сизни ишонтириб айтамизки, Қўриқ ўлка меҳнаткашлари олдида турган катта ва масъулиятли вазифалар муваффақиятли бажарилади. Ёш қалбларимизнинг бутун ҳароратини, меҳнатсевар қўлларимизнинг бутун кучини қўриқ ерлардаги барча резервларни Ватанга хизмат қилдириш учун курашга бағишлаймиз, мамлакатимизда коммунизмнинг моддий-техника базасини вужудга келтиришга муносиб ҳисса қўшамиз. (ТАСС).

СОВЕТ АДАБИЁТИ ВА САНЪАТИНИНГ РАВНАҚИ УЧУН

Ўз жонажон Ленин партияси раҳбарлигида комил ишонч, зўр илҳом ва мислсиз ғайрат-шижоат билан коммунизм қураётган халқимизнинг маданий ва маънавий, ғоявий ва ижодий ҳаётида ажойиб бир воқеа содир бўлганига ой ҳам тўлгани йўқ. 17 декабрда партия ва ҳукуматимиз раҳбарлари адабиёт ва санъат арбоблари билан учрашдилар, коммунизм қуриш ва янги инсонни тарбиялаш соҳасида бадиий ижод аҳлларининг вазифалари ҳақида дўстона суҳбатлашдилар.

Коммунистик партия, унинг Никита Сергеевич Хрущев бошчилигидаги ленинчи Марказий Комитети совет адабиёти ва санъатини ривожлантиришга ғоят зўр эътибор бермоқдалар. Партия ва ҳукуматимиз раҳбарлари билан адабиёт ва санъат арбоблари ўртасида кўпданоқ жуда яхши традицияга айланган дўстона учрашувларнинг бу сафаргиси ҳам ана шу юксак ва олижаноб ниятда ўтказилди.

Никита Сергеевич Хрущев маданият арбоблари билан бўлган учрашувда ҳамда Москва рассомлари асарлари виставкасини кўриш вақтида совет адабиёти ва санъатининг ривожланишига доир бир қанча фикрларни айтди. Бутун мамлакатда бўлгани каби республикамиз ижодий интеллигенциясининг ҳамма отрядлари — ёзувчилар, композиторлар, рассомлар, театр ва кино ходимлари Никита Сергеевич ҳамда партия ва ҳукуматимизнинг бошқа раҳбарлари томонидан айтилган фикр ва мулоҳазаларни халқимизнинг улкан маънавий хазинаси тўғрисида, кўп миллатли социалистик маданиятимизнинг гуллаб-яшнаши ҳақида партия ғамхўрлигининг яна бир ёрқин далили сифатида кутиб олдилар. Куни кеча Ўзбекистон ёзувчилари, композиторлари, рассомлари союзларида бўлиб ўтган партия йиғилишларида, Тошкент киностудияларининг, шунингдек пойтахт театрлари ходимларининг бирлашган очиқ партия йиғилишларида сўзланган қизғин нутқларда ва якдиллик билан қабул қилинган резолюцияларда адабиёт ва санъатимиз равнақи тўғрисида қилинаётган оталарча ғамхўрлик учун партиямиз, унинг ленинчи Марказий Комитети ва шахсан Никита Сергеевич Хрущевга чуқур миннатдорчилик сўзлари жаранглаб эшитилди.

— Никита Сергеевич Хрущев ижодимизнинг тараққиёт йўллари ҳақида шу қадар донолик ва ғамхўрлик билан гапирдики, мен буни қалбимда доимо миннатдорлик туйғуси билан сақлайман,—деди СССР халқ артисти К. Ёрматов партия ва ҳукумат раҳбарларининг адабиёт ва санъат арбоблари билан учрашувидан олган ёрқин таассуротларини сўзлаб бера туриб.

Партия адабиёт ва санъатни халққа ҳамиша хизмат қилиш, коммунизмнинг буюк идеалларига чексиз содиқ бўлиш йўлидан ривожлантириб, зўр истеъдодли ёзувчилар ва санъат арбобларининг катта авлодини тарбиялаб ўстирди, бадиий ижодиётнинг мислсиз равнақи учун ҳамма имкониятларни яратиб берди. Шахсга сиғинишнинг зарарли оқибатларини ленинча донолик, изчиллик ва ростгўйлик билан тугатиб, партия санъаткорнинг ўз таланти ва ўз ижодий сиймосини тўла намоён қилишига халақит бериб келган ҳамма нарсаларни бартараф этди. Эндиликда ҳаммамиз совет адабиёти ва санъатининг барқ уриб ривожланаётганига жонли гувоҳмиз. Бутун мамлакатда бўлгани каби республикамизда ҳам ҳаётимизни куйловчи янгидан янги ажойиб асарлар кўплаб ижод этилаётганидан астойдил қувонмоқдамиз.

Коммунизм қураётган совет кишиларининг образлари мукаммал акс эттирилган, гўзал воқелигимиз тўла, тўкис кўрсатиб берилган, ижодий ғайрат ва меҳнат қаҳрамонлиги мавж урган ҳаётимиз ёрқин тасвирланган бадиий асарларни халқимиз биринчи галда қадрлайди. Халқимиз, совет адабиётимиз ва санъатимиз халққа қарши реакцион моҳияти очиқ кўриниб турган абстракционизмга тақлид этилиб яратилган «асарлар»дан юз ўгиради. Лениннинг санъат оммага тушунарли ва севимли бўлиши керак, деган кўрсатмасини унутиб: бизнинг ижодимиз даражасига «халқ ўсиб етишгани йўқ», деб ҳисоблаётган сурбетларнинг хом-хатала, хато фикрлари ва «асарлари»дан халқимиз ҳазар қилади.

«Санъатга раҳбарлик қилишда, — дейди ўртоқ Н. С. Хрущев,—ғоявий изчиллик ва принципиаллик, пухталик, аниқлик ҳамда коммунизм қураётган халқ санъати бўлган санъатимиз тараққиётининг бош йўлидан ҳар қандай тойиш ва чекинишларга нисбатан мурosasизлик талаб этилади». Коммунизм қураётган халқнинг санъати — социалистик реализм санъатидир. Турли услубли ва ҳар хил ижодий майлли бўлганлари ҳолда социалистик реализм принципларига риоя қилувчи ёзувчилар ва санъат арбобларининг ижодий ҳамкорлигини партия ҳамма вақт қувватлаб келди ва ҳозир ҳам актив қўллаб-қувватламоқда. Бироқ социалистик реализм ва абстракционизм — ягона ижодий методнинг икки турли услуби эмас, балки икки хил идеологик оқимдир. Бу оқимларнинг ҳар бири ўз муҳлисларининг ғоявий-эстетик, синфий ва сиёсий позицияларини ифодалайди. Бу оқимлар ҳамкорлиги тўғрисида гап ҳам бўлиши мумкин эмас. Социалистик идеология буржуа идеологияси билан тинч-тотув яшаши мумкин эмас. Абстракционистларнинг мантиқ, мазмун ва шаклдан маҳрум «ижоди» халқимизнинг қаҳр-ғазабига дучор бўлаётгани сира бежиз эмас, чунки бундай «ижодиёт» маҳсули буржуа дунёсининг чиркин формалистик санъатига тақлиддан ўзга нарса эмас.

Ғоявийлик, партиявийлик, халқчиллик санъатимиз ва адабиётимизнинг кенг ва тўғри йўлидир. Социалистик реализм бадиий ижоднинг асосий методидир. Замонамиз адабиёти ва санъати энг инсоний ва адолатли жамият — коммунизм тантанаси йўлида хизмат қилишга даъват этилгандир. Ҳозир ижодий союзларда, театрлар ва концерт ташкилотларида, теле ва киностудияларимиз коллективларида ўтаётган қизғин суҳбатларнинг, адабиёт ва санъат масалаларига бағишлаб радиода эшиттирилаётган, матбуотимиз саҳифасида босилаётган мақолаларнинг асосий мазмуни ана шундай.

Партия ва ҳукуматимиз раҳбарларининг совет маданияти арбоблари билан учрашуви туфайли бадиий коллективларимизда, адабиёт ва санъатимиз аҳллари ўртасида ғоявий ҳаёт ва ижодий активлик янада юксалган ҳозирги пайтда партия ташкилотлари ижодий интеллигенциямизнинг бутун кучини социалистик реализм адабиёти ва санъатининг янги равнақи учун курашга сафарбар қилишлари лозим. Ижодий ташкилотларда қилинадиган ишлар кўп. Уларнинг ишида ҳали жиддий камчиликлар борлигидан кўз юмиб бўлмайди. Баъзи ёзувчилар, санъат арбоблари турмуш ҳодисаларини ва процессларини чуқур ўрганмаётирлар, янгилик ниҳолларини пайқамаётирлар, ажойиб воқелигимиз нурсиз акс эттирилган саёз асарлар яратмоқдалар.

Ёзувчи ва рассомларимиз, композитор ва кинематографларимизнинг ҳаётга тағин ҳам яқин бўлишини, адабиёт ва санъатимиз кучларининг социалистик реализм принциплари, улуғвор коммунизм идеаллари негизида янада жипслашишини таъминлаш — партия ташкилотлари ва барча ижодий союзларнинг ғоят муҳим вазифасидир. Адабиётшунослик ва танқидчиликни, санъатшуносликни принципиал асосда ривожлантириш, уларнинг адабиёт ва санъат тараққиётига баракали таъсирини кучайтиришга эришмоқ керак.

Коммунистик партиянинг совет адабиёти ва санъати равнақини кўзлаб кўраётган тадбирлари ёзувчи ва санъаткорларимизни коммунизм қураётган халқимизнинг юксак дидига муносиб асарлар яратишга илҳомлантирмоқда.

СЛЁТ ЎЗ ИШИНИ ТАМОМЛАДИ

ЦЕЛИНОГРАД, 11 январь. (ТАСС). Қўриқ ерларни ўзлаштираётган ёшларнинг иккинчи слёти икки кун давом қилиб, ўз ишини тамомлади. Никита Сергеевич Хрущевнинг форум делегатларига йўллаган оталарча самимий сўзлари форум ишининг боришини белгилаб берди.

Слётда Олтой ва Ғарбий Қозоғистон ўлкалари комсомол ташкилотларининг вакиллари ўзларининг иш тажрибалари билан ўртоқлашдилар.

Совет Иттифоқи Қаҳрамони Герман Титов қўриқ ерликларга космонавт учувчилар номидан янги меҳнат муваффақиятлари тилади.

Слёт қатнашчилари КПСС Марказий Комитети секретари В. И. Полякснинг нутқини зўр эътибор билан тингладилар. Слётда ВЛКСМ Марказий Комитетининг биринчи секретари С. П. Павлов ҳам сўзга чиқди.

Қўриқ ерларни ўзлаштираётган ёшлар якдиллик билан қабул қилган табрикномада партия Марказий Комитетини, Совет ҳукуматини, ўртоқ Н. С. Хрущевни ишонтириб, Қўриқ ўлка меҳнаткашлари олдида турган катта ва масъулиятли вазифалар муваффақиятли ҳал этилади, деб ваъда бердилар.

ЎЗБЕКИСТОН ССР ОЛИЙ СОВЕТИ ПРЕЗИДИУМИДА

Ўзбекистон ССР қишлоқ хўжалик маҳсулотлари етиштириш ва тайёрлаш министрининг ўринбосари Ориф **Ҳакимов** кўп йиллик самарали иши учун ҳамда туғилган кунига 50 йил тўлиши муносабати билан, Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг Фармонига мувофиқ, Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг Фахрий ёрлиғи билан мукофотланди.

ССР ОЛИЙ СОВЕТИ ПРЕЗИДИУМИНИНГ ФАРМОНИ

ЎРТОҚ Е. И. ШТИКОВАГА СОЦИАЛИСТИК МЕҲНАТ ҚАҲРАМОНИ УНВОНИ БЕРИШ ТЎҒРИСИДА

Романов қўйларини кўпайтириш соҳасида бир неча йиллардан буён фидокорона меҳнат қилиб келаётганлиги ва юксак кўрсаткичларга эришганлиги учун Иваново область Палех районидаги «Большевик» колхозининг қўйбоқари ўртоқ Елизавета Ивановна **Штиковага Социалистик Меҳнат Қаҳрамони** унвони берилсин, унга **Ленин** ордени ҳамда **«Ўроқ ва Болға»** олтин медали топширилсин.

СССР Олий Совети Президиумининг Раиси Л. БРЕЖНЕВ,

СССР Олий Совети Президиумининг Секретари М. ГЕОРГАДЗЕ.

Москва, Кремль.
1963 йил 11 январь.

ХИЛЬБЕРТО ВИЕЙР КПСС МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИДА ҚАБУЛ ҚИЛИНДИ

11 январда КПСС Марказий Комитети Президиумининг аъзоси, КПСС Марказий Комитетининг секретари М. А. Суслов ва КПСС Марказий Комитетининг секретари Б. Н. Пономарев Колумбия Коммунистик партияси Марказий Комитетининг сиёсий секретари Хильберто Виейрни КПСС Марказий Комитетида қабул қилдилар.

Самимий, дўстона суҳбат бўлди. Суҳбат давомида иккала томонни қизиқтираётган масалалар юзасидан фикр олишилди. (ТАСС).

Даларимизда ҳаёт қайноқ. Пахтакорларимиз етти йилликнинг бешинчи йили баҳорини шайланган ҳолда кутиб олиш учун қишки ишларни тез суръатлар билан олиб бормоқдалар. Қиш — бекорчилик эмас. Ариқ-зовурини шу кунларда тозалаб, далага кўп миқдорда гўнг чиқарган, ерларини текислаб, тупроқда нам тўплаб олган деҳқон экиш пайтида дард қолмайди. Шу сабабли Ромитан районидаги Карл Маркс номли колхоз аъзолари қишки ишларни ўз вақтида агротехника қоидалари асосида ўтказмоқдалар. Суратда: колхоз пахта майдонларининг шўри ювилмоқда.

Ш. Мўминов фотоси.
(ЎзТАГ фотохроникаси).

1963 йил Ҳосилга пухта замин ЯРАТАЙЛИК!

ЯНГИ РЕЖАЛАР

Колхозимизда пахтачилик билан бир қаторда чорвачилик, ғаллачилик ҳам катта ўрин тутади. Янги ерларни кўплаб ўзлаштириш ва гектаридан олинадиган ҳосилни ошириш ҳисобига ялпи пахта маҳсулоти етиштиришда ҳозирдаёқ етти йиллик даражасига етдик. Ўтган тўрт йил ичида гектар бошига етиштирилган ҳосил ўрта ҳисобда 32 центнердан ошиб кетди. Бу йил қирқ центнерга бел боғладик.

Лекин гўшт, сут, жун ва бошқа чорвачилик маҳсулотлари етиштиришда анча орқада қолаётирмиз. Тошкент область, Юқори Чирчиқ районидаги «Политотдел» колхозининг машҳур маккажўхорикор бригадаси бошлиғи, Социалистик Меҳнат Қаҳрамони Любовь Лининг «Известия» газетасида босилган мақоласини ўқиб бу камчиликларимизни дарров сезиб қолдик. Бизнинг хўжалигимиз шароитида ҳам Любовь Ли бригадаси сингари маккажўхори поясини мўл етиштириш имконияти бор. Техникамиз, уни бошқарадиган моҳир механизаторларимиз етарли. Ерларимиз унумдор, ўғитни кўплаб олмоқдамиз, сув ҳам оз эмас. Биз мана шулардан самарали фойдалансак, мўл озуқа етиштираоламиз, сигирларни йил ўн икки ой тўйимли озуқалар билан боқиш, шу йўл билан мўл-кўл сут ва гўшт етиштириш имкониятига эга бўламиз.

Хўжалигимизда лалмикор ерлар кўп. 4 минг гектар ва ундан ортиқ ерларга буғдой, арпа, нўхат, тариқ экишимиз мумкин. Бу ҳам бизга моллар учун қўшимча озуқа жамғариш имкониятини беради. Шу мақсадда биз конкрет тадбирларни белгилаб чиқдик, лалмикор участкаларда алоҳида ғаллачилик ва ем-хашак етиштириш бригадалари ташкил этдик. Суғориладиган ердаги маккажўхорикорлик бригадасини илғор механизаторлар ҳисобига мустаҳкамладик. Мол озуқасини мустаҳкамлаш йўли билан гўшт ва сут етиштиришни ўтган йилдагидан бир ярим баравар кўпайтиришга қарор бердик. Сигирларни «арча» усулида соғишни ташкил этаётирмиз.

Колхозчиларимиз етти йилликнинг бешинчи йилида пахтадан янада юқори ҳосил олиш, гўшт ва сут етиштиришни кўпайтириш учун амалий ишга киришдилар. Маккажўхори экиладиган ерларни сифатли шудгор қилиб қўйдик. 1600 гектар пахта майдонини ҳам чуқур ҳайдаб қўямиз. Шу кунларда ерни текислаш, ариқ-зовурларни тозалаш, далага маҳаллий ўғит чиқариб тўкиш ишлари қизғин бораётир. Нурулла Асамов, Мустафо Ниёзов ўртоқлар бошлиқ бригадалар ерни экишга тайёрлашда олдинда бормоқда.

Колхозчиларимиз илғорлар тажрибасини ва прогрессив усулларни ишлаб чиқаришга кенг жорий этиб, хўжаликни комплекс ривожлантириш учун бутун кучларини сарфлайдилар.

Отақул ҲУСАНОВ,
Пастдарғом районидаги «Чимбойобод» колхозининг раиси.

1500 ГЕКТАР ҚЎРИҚ ОЧИЛАДИ

ЖИЗЗАХ, (Самарқанд области), (ЎзТАГ). 1- боғдорчилик совхозининг трактор колонналари Мирзачўл ичкарисига тобора узоқроқ кириб бормоқда. Янги очилган қўриқ ерлар тимқора бўлиб товланади. Худойберди Қозоқовнинг машинаси трактор группасидан бирининг энг олдида бормоқда. У ҳар куни топшириқни бир ярим баравар ошириб бажармоқда. Бошқа ўнлаб механизаторлар ҳам ана шундай ишламоқдалар.

Ўтган йили совхоз янги боғлар ва токзорлар барпо қилиб, икки минг гектар ерга чигит эккан ва Мирзачўлда биринчи бўлиб планни бажарган эди. Совхоз пландан ташқари қарийб саккиз юз тонна пахта топширади.

Ёш коллектив КПСС Марказий Комитети ноябрь Пленуми қарорларига амалий иш билан жавоб бериб, бу йил Ватанга олти минг тонна — ўтган йилдагидан уч минг уч юз тонна кўпроқ «оқ олтин» топшириш мажбуриятини олди. Механизаторлар ҳозиргача икки минг олти юз гектар ерни шудгорлаб қўйдилар. Улар яна бир ярим минг гектар қўриқ очишлари керак.

ҚЎКЛАМГА ҲОЗИРЛИК ҚИЗҒИН

Қува районидаги Ленин номли колхоз далаларида кўклам экишига тайёргарлик қизиб кетди. Колхознинг Полман, Лашкар, Кокиён ва Навоий участкаларида 580 колхозчи ерларга яхоб бериш, гўнг ташиш, ариқларни тозалаш, ерларни текислаш ишларида қатнашмоқда.

Ш. САИДУМАРОВ.

ЛЮБА ЛИ ЯНА УЧ ЮЗТА ШОГИРД ЕТИШТИРАДИ

ЯНГИБОЗОР (Тошкент области), 11 январь. (ЎзТАГ). Мамлакатнинг атоқли маккажўхорикори Социалистик Меҳнат Қаҳрамони Люба Лига яна уч юз киши шогирд тушди. Улар республика илғор тажриба мактабида «дала маликаси»дан мўл ҳосил етиштириш маҳоратини ўрганмоқдалар. Бу мактабни Ўзбекистон ССР Қишлоқ хўжалик маҳсулотлари етиштириш ва тайёрлаш министрлиги Юқори Чирчиқ районидаги «Политотдел» колхозида, донгдор бригада базасида ташкил қилди. Бугун мактабнинг тантанали очилиш маросими бўлди.

Колхозга Сурхондарё областидан тингловчиларнинг биринчи гуруҳи келди. Булар орасида Денов районидаги генерал Раҳимов номли колхознинг ўз ўртоқлари билан бирга ўтган йили гектар бошига 1.130 центнер маккажўхори кўкпояси ва 51 центнер дон ҳосили етиштирган бригада бошлиғи С. Абдурасулев, Сариосиё районидаги «Коммунизм» тажриба-намуна колхозининг олий маълумотли агрономи Х. Мирзаев ҳамда қишлоқ хўжалик ишлаб чиқаришининг бошқа новаторлари ва мутахассислари бор.

Ўз тажрибаси ва билимларини мусобақадош дўстларига ҳамиша бажонидил ўргатиб келаётган «Политотдел» колхозининг меҳнаткашлари меҳмонларни самимият билан кутиб олдилар. Улар мактаб тингловчиларини колхознинг қишлоқ хўжалик маҳсулотлари виставкасига бошлаб бориб, инсоннинг ерга сарфлаётган меҳнати ва қилаётган ғамхўрлиги қандай ажойиб самаралар бераётганлигини, ана шу меҳнат ва ғамхўрлик эвазига пахта, маккажўхори, каноп ва бошқа экинлардан қандай мўл ҳосил олиб келинаётганлигини уларга кўрсатдилар.

Халқ орасида маккажўхорикорлик академиги деган ном олган Люба Лининг шогирдлари шундан сўнг дарс бошлаб юбордилар. Уларга биринчи лекцияни республика Министрлар Совети Раисининг ўринбосари, Ўзбекистон ССР қишлоқ хўжалик маҳсулотлари етиштириш ва тайёрлаш министри Х. Эргашев ўқиб, КПСС Марказий Комитети ноябрь Пленумининг қарорлари ва Ўзбекистон қишлоқ хўжалигини янада юксалтириш вазифалари тўғрисида гапириб берди. «Политотдел» колхозида меҳнатнинг ташкил қилиниши ва хўжаликни ривожлантириш перспективалари ҳақида колхоз раиси Социалистик Меҳнат Қаҳрамони Ман Гим Хван лекция ўқиди. Люба Ли тупроқни ва уруғликни экишга тайёрлаш соҳасидаги ўз методларини айтиб берди.

Шундан кейинги кунларда таниқли олимлар ва қишлоқ хўжалик ишлаб чиқаришининг мутахассислари лекция ўқийдилар. «Маккажўхори ва оқжўхори етиштириш соҳасидаги ишларни комплекс механизациялаш» ҳамда «Уруғчилик ишини ташкил этиш» деган темаларда амалий машғулотлар ўтказилади. Ана шундан сўнг тингловчилар мактабни тамомлаганликлари тўғрисида диплом оладилар.

Мактабда ўқиш ўн потокда ташкил қилинади. Бу ерда Ўзбекистоннинг ҳамма областларидан, шунингдек Ўрта Осиёнинг бошқа республикаларидан келган маккажўхорикорлар шуғулланадилар.

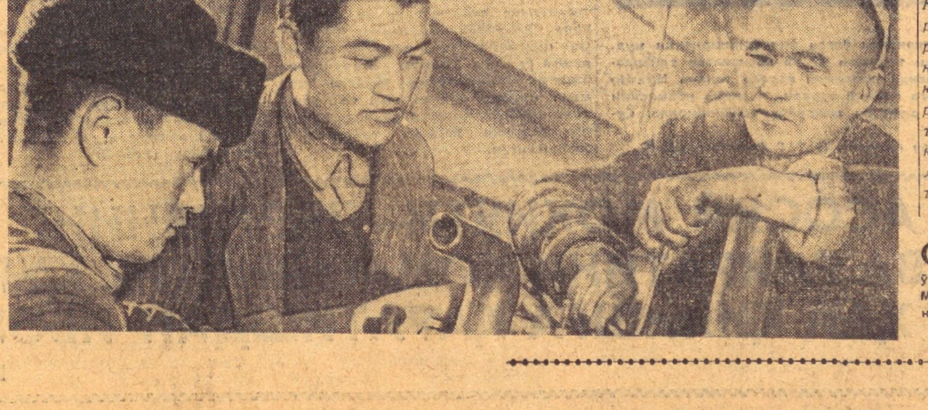

Охунбобоев районидаги хўжаликларнинг юздан ортиқ колхозчилари районда ташкил этилган тракторчилар тайёрлаш тўрт ойлик курсида ўқимоқдалар. Суратда Куйбишев номли колхоз аъзолари (чапдан ўнгга): Муҳаммад РАҲМОНОВ, Мамадали АШУРОВ ва «Партия XIX съезди» колхози аъзоси Ҳошим ЭСОНОВ ўртоқлар машғулотда.

Г. Бойко фотоси, (ЎзТАГ фотохроникаси).

ШЎР ЮВИЛМОҚДА

Москва районидаги Охунбобоев номли колхозда кўклам экишига тайёргарлик ишлари юксак агротехника қоидалари асосида ўтказилмоқда. Шу кунгача 600 гектар ер шудгорлаб қўйилди. Шудгор кетидан пол олиниб, ерларнинг шўри ювилмоқда, ариқ-зовурларни тозалаш, далага маҳаллий ўғит чиқариш ҳам қизғин бораётир. Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг яқинда очиладиган пленумига муносиб совға тайёрлаш учун курашаётган колхоз аъзолари барча қишки ишларни тамомлаш ва қишлоқ хўжалик техникасини баҳорги экиш кампаниясига шайлаб қўйиш учун кўтаринки руҳ билан меҳнат қилмоқдалар.

И. ҲУСАНОВ.

ПАРТИЯ КОНФЕРЕНЦИЯЛАРИДАН

ПАРТИЯ РАҲБАРЛИГИ ИШЛАБ ЧИҚАРИШ БИЛАН МУСТАҲКАМ БОҒЛАНСИН!

ЯНГИ МАРРАЛАРНИ ЭГАЛЛАШ УЧУН

Тошкент темир йўл магистралидан шарққа ҳамда ғарбга, жануб ва шимолга жўнаб кетаётган оғир юкли поездларни кўрганмисиз. Турна қатор эшелонларга ортилган Тошкентнинг пахта териш машиналари, тракторлари, экскаваторлари, тепловоз ҳамда вагонлари, землесослар, трансформаторлар, кабель маҳсулотлари, прицеплар, тўқимачилик машиналари, пахта бунтлари узоқ манзилларга йўл олади. Бу ортилган юкларнинг бир қисми, холос. Озиқ-овқат, кийим-кечак ва бошқа маҳсулотларни айтмайсизми. Уларнинг хиллари юзлаб эмас, минглаб саналади.

Дўстлик, қардошлик символи бўлган бу юклар Тошкент меҳр-муҳаббатини, меҳнат зафарларини узоқ-узоқларгача олиб кетади. Ана шу маҳсулотлар ўтган йили — коммунизм жамияти барпо этиш йўлида умумхалқ мусобақаси кучайиб кетган йилда янада самарали бўлди. Партия XXII съездининг тарихий қарорлари совет кишиларида қанчалик ижодий активлик ва сиёсий кўтарилиш ҳосил қилганлиги ана шу йилимизнинг якунларида равшан кўринди. Область саноати 1962 йил топшириғини анча ошириб бажарди, плandan ташқари бир неча ўн миллион сўмлик маҳсулот берди.

Экономика тараққиётининг юксак даражада ўсиб бораётганлиги саноатнинг янги соҳаларини жуда тез барпо этишни таъминламоқда. Кейинги йилларда ўнлаб янги корхоналар, чунончи, мис бойитиш фабрикаси, Оҳангарон цемент заводи, Чирчиқ уй қуриш комбинати ва бошқа саноат ўчоқлари, янги электростанциялар вужудга келди. Улар етти йиллигимизнинг фарзандларидир. Транспорт, қурилиш соҳасида, айниқса уй-жой бинолари барпо этишда шу йилларда қилинган ишларнинг ҳажми бениҳоя катта.

Янгича яшаш, янгича ишлаш принципларининг жамият ҳаётида мустаҳкам ўрнашиб, кенг илдиз отиб бораётганлигини шу фактдан ҳам билиш мумкинки, областдаги 223 корхона, 821 цех, 8 минг бригада, 130 мингдан зиёдроқ ишчи коммунистик меҳнат коллективи номини олиш учун курашмоқда. Мана шу муваффақиятлар партия ташкилотларининг саноатга раҳбарлик савиясини яхшилаш, бу раҳбарликнинг ишчилар активлигини ўстиришга ёрдам берадиган янги форма ва усулларини кенг қўлланиш учун курашаётганликларини кўрсатади. Бироқ, экономиканинг беҳисоб резервлари ҳали тўла ишга солинаётгани йўқ.

Саноат соҳасида эришилган муваффақиятлар ҳар қанча катта бўлса ҳам, бу муваффақиятлар соясида яшириниб ётган нуқсонларни, айрим корхоналар, транспорт ва қурилиш ташкилотлари ишидаги жиддий камчиликларни, қолоқликка, раҳбарликнинг эски методларига кўникиб қолган ва замон талабларидан кейинда қолаётган баъзи раҳбар ходимларнинг фаолиятсизлигини кўрмай қолиш мумкин эмас. Тошкент область саноат партия ташкилотининг ўтган куни бўлиб ўтган конференциясида ана шу фикрлар ўртага ташланди. Конференцияда КПСС Марказий Комитети ноябрь Пленуми белгилаб берган тадбирларнинг қандай амалга оширилаётганлиги ҳақида доклад қилган обком ташкилот бюросининг раиси П. В. Каймаков ва музокараларда сўзга чиққан нотиқлар саноат ва маданий қурилишда ҳамда идеология соҳасида олиб борилаётган ишларни чуқур анализ қилдилар, ноябрь Пленумининг илмий ва практик жиҳатдан асослаб берган ва халқ хўжалигига партия раҳбарлигини қайта қуриш юзасидан белгилаган йўл-йўриқлари бутун халқ ва партия томонидан бирдамлик билан қўллаб-қувватланганлигини мамнуният билан қайд қилдилар. Докладчи ва музокарада сўзлаган ўртоқларнинг кўрсатишларича, ўтган йили 43 корхона давлат планини бажармади, шу корхоналарда меҳнат унумдорлиги анча паст бўлди, брак маҳсулот чиқариш ҳоллари юз берди. Энг катта нуқсон техника тараққиётига кенг йўл очиб берадиган, меҳнат унумдорлигини ошириш ва маҳсулот таннархини камайтиришга ёрдам берадиган янги техника ва технологиянинг ишлаб чиқаришга дадил жорий этилмаётганлигидир. Модомики, 36 мингга яқин машина, агрегат, асбоб-ускуналардан вақтида фойдаланилмай келинган экан, бунга айрим корхона партия ташкилотларининг секретарлари ва раҳбарларининг янгилик учун тез ва кенг йўл очиб бермаётганликлари сабабдир.

Конференция қатнашчилари ишлаб чиқарилаётган маҳсулот ва қурилиш материалларининг сифатига катта эътибор бердилар. 159-қурилиш трестининг комплекс бригадаси бошлиғи, Социалистик Меҳнат Қаҳрамони С. И. Карталов ана шу масалага тўхталди.

— Халқимизга арзон, қулай, сифатли уй-жойлар қуриб бериш бизнинг зиммамизга юклатилган, — дейди у, — бироқ бизни ташвишга солаётган баъзи нуқсонлардан кўз юма олмаймиз. Айрим ташкилотлар қурувчиларнинг меҳнатини қадрламаётирлар. Биз бутун санъатимизни ишга солиб, иморатни тахт қилиб фойдаланишга топширамиз. Шундан кейин электр, радио, телефон ўтказиш учун иморат деворлари илма-тешик қилинади, иморатнинг чиройи бузилади, унинг юзига доғ тушади, хонаси келиб унинг учун ўша кишилар эмас, биз айбдор бўлиб қоламиз. Менимча, Қурилиш министрлигининг иши билан алоқа, электрлаштириш, ободонлаштириш ташкилотлари ишини уйғунлаштириш мақсадга мувофиқдир. Улар бир-бирларининг ишига раҳна солмасинлар, аксинча ҳусн киритсинлар.

Ноябрь Пленуми қарорларида планлаштиришни қатъий йўлга қўйиш социалистик экономикани ривожлантиришнинг асосий қонуни эканлиги алоҳида уқтириб ўтилди. Ўртоқ Н. С. Хрушчев бу соҳадаги жиддий камчиликларни, чунончи, ҳозирги вақтда қўлланилаётган план кўрсаткичларининг кўпи корхоналарнинг ишига етарли равишда тўла баҳо бериш имкониятини туғдирмаётганлиги, планларга жуда кўп ўзгартишлар ва тузатишлар киритавериш практикаси юз бераётганлигини кўрсатиб ўтди. Конференцияда худди шу нуқсонлар Тошкентдаги айрим ташкилотлар фаолиятида ҳам мавжуд эканлиги, бу аҳвол умумий иш манфаатларига зарар келтираётганлиги таъкидланди.

Бекобод шаҳар партия комитетининг биринчи секретари И. К. Ҳусниддинов ўтган йили айрим корхоналарга план топшириқлари ўйламасдан, юзаки берилганлигини, оқибат натижада ўша планлар бир неча марта ўзгартирилганлигини танқид қилди. Масалан, биргина Фарҳод ГЭСида план топшириқлари 4 марта ўзгартирилди. Нотиқ бу масалада Ўзбекистон Халқ хўжалиги кенгашида қатъий тартиб ўрнатилмаганлигини эслатиб ўтди.

Оҳангарон шаҳар партия комитетининг секретари Г. Г. Светленко планлаштиришдаги чалкашликларни исботловчи мисоллар келтирди. У айтдики, 1962 йилда кўмир қазиб чиқариш ва уни жўнатиш юзасидан ишлаб чиқариш жараёнини ҳисобга олмай юзаки план тузилганлиги сабабли 2 минг тоннадан зиёдроқ кўмир бир неча вақт ташилмай, очиқ ҳавода қолиб кетди. Тошкентда ва республикамизнинг бошқа шаҳарларида ёқилғига бўлган эҳтиёж анча катта бўлгани ҳолда Оҳангаронда бундай кўмир уюмларининг узоқ вақт сақланиб қолиш ҳолларига қатъий барҳам бериш пайти келди.

— Темир йўлчиларнинг бир меъёрда, нормал ишлаши, — деди Тошкент темир йўлининг бошлиғи А. М. Қодиров, — кўп жиҳатдан халқ хўжалиги юкларини бўшатиб олувчи мижозларга боғлиқдир. Лекин бизда шундай ташкилотлар, масалан, «Узсельхозтехника» ва «Ўзбекбирлашув» ва шу сингари ташкилотлар ўзларига тегишли юкларни бир неча ҳафталаб ташиб олмайдилар. Бу билан икки томонлама зарар кўрилади. Бир томондан улар вагонларнинг бекор турганлиги учун катта штраф тўлаб, давлат маблағини исроф қилсалар, иккинчи томондан темир йўл ишини қийин аҳволга тушириб қўядилар. Бизнингча, давлат интизомини бузаётган айрим раҳбар ходимларни қаттиқ тартибга чақириб қўйиш зарур.

Чирчиқ электрохимия комбинати партия комитетининг секретари В. Д. Тихомиров ўз коллективи ноябрь Пленуми қарорларидан руҳланиб, ўтган йили қишлоқ хўжалиги учун плandan ташқари бир неча ўн минг тонна ўғит етказиб берганини айтди.

— Биз эришаётган бу муваффақият, — деди у, — ўзимиздаги имкониятларга нисбатан анча кам. Агар завод тўла қувват билан ишласа, узоқ вақтдан буён занг босиб ётган машиналар тўла-тўкис ишга туширилса, ҳозирда белгиланган топшириқларни анча орқада қолдириб кетишимиз мумкин эди. Афсуски, бу мақсадга эришувимизда Ўзбекистон ССР Қурилиш министрлиги бизга яқиндан ёрдам бермаяпти, янги цехлар қуриш, уларни ишга тушириш ҳаддан ташқари чўзиб юборилпти. Ваҳоланки, тузилган шартномага мувофиқ қурилиш ташкилотлари бундай нуқсонга йўл қўйишлари мумкин эмас.

Конференцияда сўзга чиққан трактор йиғув заводи партия ташкилотининг секретари Н. Л. Башутская, Куйбишев район партия комитетининг биринчи секретари М. Я. Буреш, республика Халқ хўжалиги кенгашига қарашли конструкторлик-технология бюросининг бошлиғи П. Ф. Кулинченко, «Қизил тонг» фабрикасининг директори Ш. Аҳмадалиева ва бошқа нотиқлар КПСС Марказий Комитети ноябрь Пленуми ишлаб чиққан тадбирлар социалистик саноатимизни янада тез ва кучли равишда ривожлантириш учун қулай шарт-шароит ва имкониятлар яратиб беришини, партия раҳбарлиги омма билан, ишлаб чиқариш билан мустаҳкам боғланганлигини ва бу раҳбарлик катта самаралар келтиришини конкрет мисолларда кўрсатиб ўтдилар.

Конференцияда КПСС Марказий Комитети Президиуми аъзолигига кандидат, Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг биринчи секретари ўртоқ Ш. Р. Рашидов нутқ сўзлади.

Конференция ишида КПСС Марказий Комитети Ўрта Осиё Бюроси раисининг ўринбосари В. К. Акулинцев, Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг секретари Н. В. Мартинов, Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети Президиумининг аъзоси И. И. Федюнинский, Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети Президиуми аъзолигига кандидатлар Қ. М. Муртазоев, И. М. Нажесткин, Г. Ф. Наймушин ўртоқлар қатнашди.

Конференциядан кейин бўлиб ўтган пленумда ўртоқ П. В. Каймаков саноат область партия комитетининг биринчи секретари қилиб, ўртоқ М. А. Зоидов иккинчи секретари қилиб ва Х. Р. Мусахонова, И. Р. Раҳматов ўртоқлар обком секретарлари қилиб сайланди.

Х. ЕДГОРОВ,
М. НАЗАРОВ.

«Узгипроводхоз» лойиҳалаш институти Аму — Бухоро каналининг лойиҳасини ишлаб чиқди. Бу канал Бухоро областидаги 90.000 гектар ерни суғориш имкониятини беради. Лойиҳа Узбекистон ССР Министрлар Совети томонидан тасдиқланди. Бу канал орқали Бухорога секундига 100 кубометрдан сув оқади.

СУРАТДА: (чапдан) «Узгипроводхоз» институтининг бош инженери Б. СУКЕРНИК, насос станциялари бўлимининг бошлиғи Т. МАМИШЕВ, электротехника бўлимининг бошлиғи Л. ЯРОШЕЦКИЙ, институт директори С. МАМАРАСУЛОВ, лойиҳанинг бош инженери Ю. ДАНИЛОВ ва инженер Е. СОСЕДКОлар каналнинг асосий схемасини муҳокама қилмоқдалар.

Р. Жабборов фотоси.

НОЯБРЬ ПЛЕНУМИ ҚАРОРЛАРИ АМАЛДА

ТАШКИЛОТЧИЛИК САМАРАЛИ БЎЛСИН

Наманган ишлаб чиқариш бошқармаси партия ташкилотининг конференциясида 500 дан ортиқ делегат қатнашди. Конференцияда область партия комитетининг бошқармадаги ташкилот бюросининг раиси И. Набиев «КПСС Марказий Комитети ноябрь Пленуми якунлари ҳамда Наманган партия ташкилотининг вазифалари» тўғрисида доклад қилди.

Ноябрь Пленуми қарори бутун совет халқи, шу жумладан бошқарма меҳнаткашлари томонидан қизғин маъқуллаб кутиб олинди. Бошқармадаги хўжаликлар ўтган йили бир қанча ютуқларга эришдилар. «Москва», Ленин номли, «Коммунизм» колхозлари, «Гулбоғ» совхозининг илғор бўлимлари, 128 бригада пахта тайёрлаш планини бажарди. Давлатга гўшт, жун, тухум сотиш плани ҳам ошириб адо этилди.

Докладчи пахта ва бошқа қишлоқ хўжалик маҳсулотлари етиштиришда йўл қўйилган жиддий камчиликларни анализ қилиб берди. Наманган ва Тўрақўрғон зонасидаги хўжаликлар плandagидан 11,5 минг тонна кам пахта берди, резервлар тўла ишга солинмади, кадрларни жой-жойига қўйишда юзакичиликка йўл қўйилди.

Доклад юзасидан «Москва» колхозининг раиси ўртоқ Қ. Мамадалиев биринчи бўлиб сўзга чиқди. У, давлатга пахта ва бошқа қишлоқ хўжалик маҳсулотлари етказиб бериш юзасидан белгиланган планларнинг ошириб бажарилганлигини маълум қилади.

Минбарга «Правда» колхозининг сут соғувчиси О. Канцерова кўтарилади.

— Мен, — дейди у, — ўтган йили 40 бош сигирнинг ҳар биридан 2400 килограммдан, ҳаммаси бўлиб 96 тонна сут соғиб олиб, социалистик мажбуриятимни бажардим. Чорвачиликни ривожлантириш, сут етиштиришни кўпайтиришда озуқа базасини мустаҳкамлаш муҳим роль ўйнамоқда.

«Андижанводстрой» 1-қурилиш-монтаж бошқармаси бошлиғи ўртоқ Б. Шайхов ўз сўзини марказий Фарғона ерларини ўзлаштириш ва фойдаланиш масаласига қаратди. Сўнгги 4 йил давомида 10 минг гектар янги ер ўзлаштирилди. Бу йил 2610 гектар ер қишлоқ хўжалиги оборотига киритилиши керак.

Музокарада Тельман номли колхоз раиси Ю. Йўлдошев, «Гигант» колхози бригадири З. Имомбердиев, Ленин номли колхоз раиси Н. Қорабоев ва бошқа ўртоқлар қатнашдилар.

Бошқарма партия комитетининг биринчи пленуми бўлиб ўтди. Пленум ишлаб чиқариш бошқармаси партия комитетининг секретари қилиб И. Набиев, секретарь ўринбосарлари қилиб Т. Умарова, И. Жўраев ўртоқларни сайлади.

И. ЮСУПОВ,
И. НАРЗУЛЛАЕВ.

ҲОСИЛДОРЛИКНИ ОШИРИШ КЕРАК

Гурлан ишлаб чиқариш бошқармаси партия ташкилоти конференциясининг қатнашчилари область ижроия комитетининг раиси Н. М. Муродовнинг «КПСС Марказий Комитети ноябрь Пленуми якунлари ва ишлаб чиқариш бошқармаси партия ташкилотининг вазифалари» ҳақидаги докладини тингладилар ва муҳокама қилдилар.

Докладчи ва музокарада қатнашган делегатлар партия органларини қайта қуришнинг катта аҳамиятини таъкидлаш билан бирга ўтган йилнинг хўжалик якунларини таҳлил қилиб, йўл қўйилган айрим камчиликларнинг сабабларини очиб ташладилар.

Гурлан ишлаб чиқариш бошқармаси 1962 йилда пахта тайёрлаш планини ошириб бажарди. Шунингдек давлатга гўшт, қоракўл тери, жун, шоли ва бошқа қишлоқ хўжалик маҳсулотлари сотиш планлари ортиғи билан адо этилди. Лекин ишлаб чиқариш бошқармасидаги колхозлар областда энг паст ҳосил олмоқдалар. Ҳосилдорлик ўтган йили 1961 йилга нисбатан камайиб кетди. «Маданият», «Коммуна», Киров номли, «Ленинизм» ва «Ленинград» колхозлари пахта тайёрлаш планларини бажармадилар.

«Коммунизм» колхозининг раиси Нам Хин Дюн, «Москва» колхози партия ташкилотининг секретари Н. Мавлонов, «Правда» колхозининг раиси С. Ёқубов ва бошқалар ўз нутқларида колхозларда ирригация ва мелиорация ишларининг аҳволи қониқарсизлиги натижасида пахта майдонларининг кўпчилик қисми захлаб кетганлигини гапирдилар.

Конференция КПСС Марказий Комитетининг ноябрь Пленуми қарорини қизғин маъқуллаб, етти йилликнинг бешинчи йилида қишлоқ хўжалик маҳсулотлари етиштиришни янада кўпайтириш вазифалари белгиланган қарор қабул қилди. 1963 йилда пахта ҳосилдорлигини 30 центнерга етказиш вазифаси қўйилди.

Ишлаб чиқариш бошқармаси партия комитетининг пленумида ўртоқ Р. Ғойибов партия комитетининг секретари, И. Хўжаев ва Ш. Алиева ўртоқлар партия комитети секретарининг ўринбосарлари қилиб сайландилар.

С. ИБРОҲИМОВ,
Р. ҚЎЧҚОРОВ.

ЯНГИ ҚУРИЛИШЛАР, ЯНГИ МАҲСУЛОТЛАР

АҲОЛИ УЧУН

ТЕРМИЗ. (УзТАГ). Бу ерда республикада олтинчи ҳисобланган химиявий тозалаш фабрикаси фойдаланишга топширилди.

Бу йил Сурхондарё областида маиший хизмат корхоналари сони бир ярим баравар кўпаяди. Термизда, Қаршида, Шаҳрисабзда велосипед, пилесосларни, шунингдек уй-рўзғор учун мўлжалланган ҳар хил буюмларни прокатга бериш пунктлари ташкил қилинади. Область марказида хизмат кўрсатиш бюроси ташкил қилинади. Ҳамма шаҳарларда ва ишлаб чиқариш бошқармаларининг марказларида маиший хизмат комбинатлари ва павильонлари ишлайди.

Шу мақсадда Сурхондарё маиший хизмат бошқармаси иш тажрибасини ўрганиб келмоқ учун 200 га яқин кишини мамлакатнинг турли шаҳарларига юборади.

БИР ЙИЛГАЧА АЙНИМАЙДИГАН СУТ

Янги соғиб олинган сут уйда... бир йилгача туриб ачиб қолмаслиги мумкинми? Оддий сутнинг ачиб қолмаслиги мумкин эмас, лекин микроблардан тозаланган, юксак ҳарорат билан ишланган натурал сутни бундан ҳам узоқроқ сақласа бўлади. Бу сутга на иссиқ, на вақт таъсир қила олади. Айни маҳалда у ўзининг таъмини ва қувватини йўқотмайди.

Озиқ-овқат саноати корхоналарини лойиҳалаштирувчи Тошкент «Узгипропишчепром» институти республикада биринчи марта шундай бир заводнинг лойиҳасини туздики, бу заводга микроблардан тозаланган сутни қайта ишлайдиган махсус линия ўрнатилади. Заводни Чирчиқда қуриш мўлжалланмоқда.

Янги завод бир сменада ўттиз тонна сутни қайта ишлаш ҳамда ўн хил сут маҳсулоти ишлаб чиқаришга мўлжалланган. (УзТАГ).

Тошкент экскаватор заводи коллективи ўтган йил топшириғини муддатидан илгари бажарди ва плandan ташқари 17 та экскаватор тайёрлади. Ишлаб чиқариш илғорлари орасида комсомол аъзоси токарь Мухтор Султоновнинг номи ҳам тез-тез тилга олиниб туради. У смена нормасини ортиғи билан бажаради ва юқори сифатли маҳсулот тайёрламоқда. Суратда: Мухтор Султонов.

Р. Шамсиддинов фотоси. (ЎзТАГ фотохроникаси).

ЯНГИЧА РАҲБАРЛИК ЯХШИ САМАРА БЕРАДИ

Шаҳар партия конференциясида Когон шаҳри ва Газли посёлкаси партия ташкилотларининг делегатлари ҳам қатнашдилар. КПСС Марказий Комитети ноябрь Пленуми қарори асосида халқ хўжалигига партия раҳбарлигини қайта қуриш муносабати билан бу ташкилотлар Бухоро шаҳар партия комитетига бўйсундирилди.

Конференция делегатлари область партия комитетининг биринчи секретари ўртоқ Н. Матчоновнинг «КПСС Марказий Комитети ноябрь Пленуми якунлари ва шаҳар партия ташкилотининг вазифалари тўғрисида»ги докладини тингладилар ва кенг муҳокама қилдилар.

Делегатлар Бухоро, Когон шаҳарлари ва Газли посёлкаси саноати эришган ютуқларни мамнуният билан қайд қилдилар. Саноат корхоналари 1962 йил планини муддатидан олдин ошириб бажариб, планга қўшимча 3 миллион сўмликдан зиёд маҳсулот ишлаб чиқарди.

Аммо айрим саноат корхоналарининг ишида жиддий камчиликлар бор. Бухородаги сут-ёғ комбинати, мебель фабрикаси ва ёғ заводи план топшириқларини бажармаяпти. Ғишт заводи сифатсиз маҳсулот тайёрламоқда. Делегатларнинг таъкидлашича, бу камчиликлар эскича раҳбарликнинг бир ёқламалиги оқибатидир.

Делегатлардан йирик панелли уй қуриш бошқармасининг бош инженери А. Б. Куданов, Когон ёғ заводи директори А. Пўлатов, шаҳар соғлиқни сақлаш бўлимининг мудири С. Хайитжонова ва бошқа ўртоқлар ўзлари ишлаётган коллективлар КПСС Марказий Комитети ноябрь Пленуми қарорларини қизғин маъқуллаганликлари, ишчи ва хизматчиларнинг меҳнат активлиги ғоят кучайиб кетганлиги тўғрисида гапирдилар.

Шаҳар партия комитетининг конференциядан кейин бўлиб ўтган ташкилий пленумида Ж. Х. Олимов шаҳар партия комитетининг биринчи секретари, А. Н. Ананишев ва М. С. Ғуломова шаҳар партия комитетининг секретарлари қилиб сайландилар.

А. РАҲМАТУЛЛАЕВ,
«Қизил Ўзбекистон» мухбири.

К. МАРКС ВА Ф. ЭНГЕЛЬС АСАРЛАРИ ИККИНЧИ НАШРИНИНГ 28 ВА 29-ТОМЛАРИ

К. Маркс ва Ф. Энгельс асарлари иккинчи нашрининг КПСС Марказий Комитети ҳузуридаги Марксизм-ленинизм институти босмага тайёрлаган ва Давлат сиёсий адабиёт нашриёти нашр этган 28 ва 29-томлари босилиб чиқди. Ҳар иккала том Маркс билан Энгельснинг бир-бирларига ёзган мактублари ва уларнинг 1852—1859 йиллар мобайнида ҳар хил кишиларга ёзган хатларини ўз ичига олади.

28-томга киритилган мактублар Маркс билан Энгельснинг пролетар революционерлари кадрларини тарбиялашга ва уларни янги революцион жангларга тайёрлашга қаратилган фаолиятини, шунингдек марксизм асосчиларининг 1848—1849 йиллар революциялари тажрибасини назарий жиҳатдан умумлаштириш юзасидан қилган катта ишларини акс эттиради. 29-томга киритилган мактубларнинг анчагина қисми Маркснинг 1857—1858 йиллардаги иқтисодий қўл ёзмаларини вужудга келтиришга (у қўл ёзмалар кейинчалик ёзилган «Капитал»нинг биринчи хомаки нусхаси бўлган эди) ва ўзининг «Сиёсий иқтисод танқидига доир» асарини босмага тайёрлашга бағишланган.

28 ва 29-томларга Маркс ва Энгельс асарларининг биринчи нашрига кирмай қолган 23 та янги мактуби ҳам киритилган. Бу мактублар Маркс ва унинг оиласининг чет элларда бўлган йиллардаги турмушини яққол гавдалантиради, шунингдек шу даврда марксизм асосчиларининг ижтимоий-сиёсий фаолияти тўғрисида қўшимча маълумотлар беради. Томларда муфассал илмий-справка аппарати бор. (ТАСС).

«КУБА ВАРИАНТИ»

Тошкентдаги «Подъёмник» заводи Кубага машина-ускуналар тайёрлаб бериш заказини бажармоқда. Шу корхона конструкторлари С. Ганопольский ва Т. Яблонова Москвадаги «Динамо» ва Челябинскдаги кран заводларининг мутахассислари билан ҳамкорликда осма кранлар конструкциясига муҳим тузатишлар киритдилар. Бу тузатишлар натижасида совет ускуналари Куба саноатида қабул қилинган ток кучи ва частотасида ишлай оладиган бўлади.

Ҳозир Кубадаги механика заводи учун ўн тонналик кран тайёрланаётир. Шундан кейин «Куба варианти»даги грейфер, магнит, мульдомагнит осма кранлари ишлаб чиқаришга киришилади.

Кубанинг дизеллар, компрессор станоклар, насослар, кабеллар, пакетли виключателлар ҳамда машинасозлик ва электротехника саноатининг бошқа буюмларини етказиб бериш ҳақидаги заказларини Тошкент, Андижон заводлари ва Ўзбекистоннинг бошқа шаҳарларидаги заводлар бажармоқда. (УзТАГ).

ҚАЙТА ҚУРИШНИНГ АСОСИЙ МОҲИЯТИ—ПАРТИЯНИНГ ВА ПАРТИЯ ОРГАНЛАРИНИНГ КУЧ ВА ҒАЙРАТИНИ КОММУНИСТИК ҚУРИЛИШНИНГ БОШ ВАЗИФАЛАРИНИ ҲАЛ ҚИЛИШГА ҚАРАТИШДАН ИБОРАТДИР.

Н. С. ХРУЩЕВ.

ШЎР ЮВИШНИ ТЕЗЛАШТИРАЙЛИК

Ерларнинг унумдорлигини оширишнинг йўллари кўп. Ана шулардан бири — ернинг шўрини ювиб йўқотишдир. Шўр ерлар асосан қиш фаслида ювилади. Бу тадбир экинлардан мўл ҳосил олиш имконини беради. Тупроқдаги натрий хлорид, магний хлорид, кальций хлорид, натрий сульфат, магний сульфат тузлари ювиш йўли билан йўқотилмаган далаларда чигит текис униб чиқмайди. Якка-дукка чиққан ғўза тупларини ҳам туз қирқиб ташлайди. Натижада бундай участкаларда ҳосилдорлик кескин камайиб кетади.

Илғор колхоз ва совхозлар ана шуни ҳисобга олиб, тупроқдаги тузни йўқотишга алоҳида эътибор бермоқдалар. Бухоро районидаги «Когон» совхозида, Ромитан районидаги «Коммунизм» колхозида ва бошқа хўжаликларда сув биринчи навбатда шўр ерларни ювишга сарфланмоқда. Тупроқнинг шўрланиш даражасига қараб гектарига 2 минг кубометрдан тортиб 5-6 минг кубометргача сув қўйилаётир. Бу — тупроқ шўрининг яхши йўқотилишини таъминлаяпти.

Бу йил республикамизда 1 миллион 220 минг гектар ерда шўр ювилиши керак. Бу топшириқни муваффақиятли бажариш учун барча имкониятлар бор. Лекин ҳамма жойда ҳам бу имкониятлардан самарали фойдаланилмаётир. Натижада ернинг шўрини ювиш кечиктириб юборилмоқда. Республикада шўр ювиш топшириғи атиги 1,6 процент бажарилди. Хоразм областида 360 минг гектар ердан шу кунга қадар бир гектари ҳам ювилгани йўқ. Қорақалпоғистон АССРда 320 минг гектар шўрхок ердан бор-йўғи 300 гектарига сув қўйилди. Бухоро областида шўр ювиш плани фақат 1,5 процент, Сурхондарё

ДАЛА ИШЛАРИ КУНДАЛИГИ

□ □

областида 1 процент, Андижон областида 0,4 процент бажарилди.

Бухоро областининг Бухоро, Сурхондарё областининг Қарши группа районларида, Фарғона областининг кўпгина районларида асосий экин майдонлари шўрхокдир. Шўр ерлар Мирзачўлда, Марказий Фарғонада ва бошқа жойларда ҳам анчагина майдонни ташкил этади. Ўтган йили қишда бундай участкаларда шўр ювиш яхши ўтказилмади. Оқибатда чигитни ундириб олишда кўп қийинчиликлар юз берди. Ғўза сийрак бўлиб қолди, ҳосилдорлик пасайиб кетди. Биргина собиқ Когон районида гектаридан аввалги йилдагига нисбатан 2 центнер, собиқ Свердлов районида 3 центнер кам ҳосил олинди. Лекин бу аччиқ сабоқдан жойларда тегишли хулоса чиқариб олинмаётир. Шўр ювишнинг орқага сурилаётганлиги ана шундан далолат бериб турибди. Бунга хотима бериш керак.

Шўр ювишда агротехника талабларига тўла риоя қилиш лозим. Бунинг учун шўр ювишдан олдин шўрхок участкаларни 0,10-0,20 гектарли бўлакларга бўлиб пол олиш, бу карталарга сувни ёппасига оқизиш керак. Сувнинг яхши сингишига ва тузнинг бир метрдан ҳам кўпроқ чуқурликка тушишига эришиш учун бўлакларнинг катта-кичиклигига қараб сувни кўп-оз оқизиш кераклигини сувчиларга яхшилаб тушунтириш, иш устидан назоратни кун сайин кучайтириш зарур.

Қишнинг ярми ўтиб кетди. Баҳорги дала ишларини бошлаб юборадиган кунлар узоқ эмас. Ўшанга қадар барча тайёргарлик ишлари, шу жумладан шўр ювиш ҳам тўла тугалланиши керак. Акс ҳолда баҳорги ишларнинг ҳажми иккиуч баравар ортиб кетиши мумкин. Бу ҳол экишнинг чўзилиб кетишига сабаб бўлади. Бунга йўл қўймаслик учун шўрхок ерларни ювишни кескин кучайтириш лозим. Ишлаб чиқариш бошқармалари ва уларнинг партия комитетлари, Совет органлари шўр ерларнинг тўла ва яхшилаб ювилишини таъминлашлари, колхоз ва совхоз раҳбарларидан, қишлоқ хўжалик мутахассисларидан бу ишнинг бажарилишини қаттиқ талаб қилишлари зарур.

Тупроқнинг структурасини яхшилаб, унумдорлигини ошириш йўли билан пахтадан мўл ҳосил олинишига эришиш учун ердаги ҳамма зарарли тузларни яхши ювиб йўқотайлик.

ШУДГОРНИ ТЕЗЛАТ!

ЎЗБЕКИСТОН ССР ОБЛАСТЛАРИДА ВА ИШЛАБ ЧИҚАРИШ БОШҚАРМАЛАРИДА ШУДГОРЛАШНИНГ БОРИШИ ТЎҒРИСИДА 1963 ЙИЛ 10 ЯНВАРГА БЎЛГАН

МАЪЛУМОТ

(Планга нисбатан процент ҳисобида)

ОБЛАСТЛАР	Ҳайдалган	ОБЛАСТЛАР	Ҳайдалган
Тошкент	65,8	Сурхондарё	34,2
Самарқанд	55,8	Қорақалпоғистон АССР	16,0
Бухоро	54,1	Фарғона	12,8
Андижон	34,3	Хоразм	11,0
ИШЛАБ ЧИҚАРИШ БОШҚАРМАЛАРИ			
Навоий	85,4	Учқўрғон	34,6
Юқори Чирчиқ	82,8	Косон	34,7
Оққўрғон	80,0	Яккабоғ	31,3
Жиззах	77,5	Москва	30,5
Калинин	72,6	Пастдарғом	27,2
Ўрта Чирчиқ	71,8	Булунғур	26,3
Гулистон	69,2	Ғузор	25,9
Каттақўрғон	66,8	Янгиқўрғон	23,3
Бухоро	65,4	Шеробод	23,0
Бўка	64,7	Қува	21,7
Норпой	64,5	Шаҳрисабз	21,2
Марҳамат	59,7	Тўрткўл	19,4
Янгиер	58,6	Чимбой	18,9
Пойариқ	54,4	Термиз	18,6
Самарқанд	54,3	Олтиариқ	18,0
Қўрғонтепа	52,8	Наманган	17,1
Сирдарё	51,3	Кегайли	16,7
Шўрчи	48,6	Балиқчи	16,7
Қоракўл	47,5	Поп	14,8
Ромитан	47,1	Охунбобоев	12,9
Янгийўл	46,9	Гурлан	12,8
Хўжаобод	43,9	Хўжайли	12,3
Избоскан	42,6	Хазорасп	12,1
Денов	42,3	Хева	11,7
Қарши	41,5	Амударё	11,6
Вобкент	40,4	Киров	10,9
Ғиждувон	38,2	Янгиариқ	10,3
Андижон	37,4	Шовот	8,8
Чуст	35,2	Ленинград	5,8
Иштихон	33,9	Нурота	0,8

«ҚИЗИЛ ЎЗБЕКИСТОН»ДА БОСИЛГАНДАН КЕЙИН

«РЕЗЕРВЛАРДАН ТЎЛА ФОЙДАЛАНАЙЛИК»

Ўзбекистонда хизмат кўрсатган агроном ўртоқ Г. Солянконинг ана шу сарлавҳа остида босилган мақоласида Сурхондарё областининг Қашқадарё ва Сурхон воҳаларидаги яйлов сифатида фойдаланиб келинаётган унумдор бепоён майдонларда дон хўжалигини кенгайтириш масаласи олға сурилган эди. Шунингдек, дон етиштиришнинг катта резерви — лалмикор ерлардан фойдаланишга областда етарли эътибор берилмаётганлиги танқид қилинган эди. Бу ҳақда Сурхондарё область партия комитетидан қуйидаги жавоб хат олинди.

«Резервлардан тўла фойдаланайлик» сарлавҳали мақолада келтирилган фактлар тўғри. Областда лалмикор ерларда дон ва бошқа қишлоқ хўжалик маҳсулотлари етиштиришда анчагина камчиликларга йўл қўйилган. Кейинги вақтларда партия ва совет ташкилотлари лалмикор ерларда ва воҳаларда деҳқончилик ишларини кенгайтиришга қаратилган қатор чораларни кўрди.

1963 йили дон экинлари майдони 1960 йилдагига нисбатан яна 70 минг гектарга кенгайтирилади. Бундан ташқари лалмикор ерларда боғ ва токзорлар барпо қилишга киришилди.

Етти йиллик планда 1965 йилда 190 минг тонна дон тайёрлаш мўлжалланган эди. Область меҳнаткашлари 1963 йилнинг ўзидаёқ 257 минг тонна дон етиштиришга тайёргарлик кўрмоқдалар.

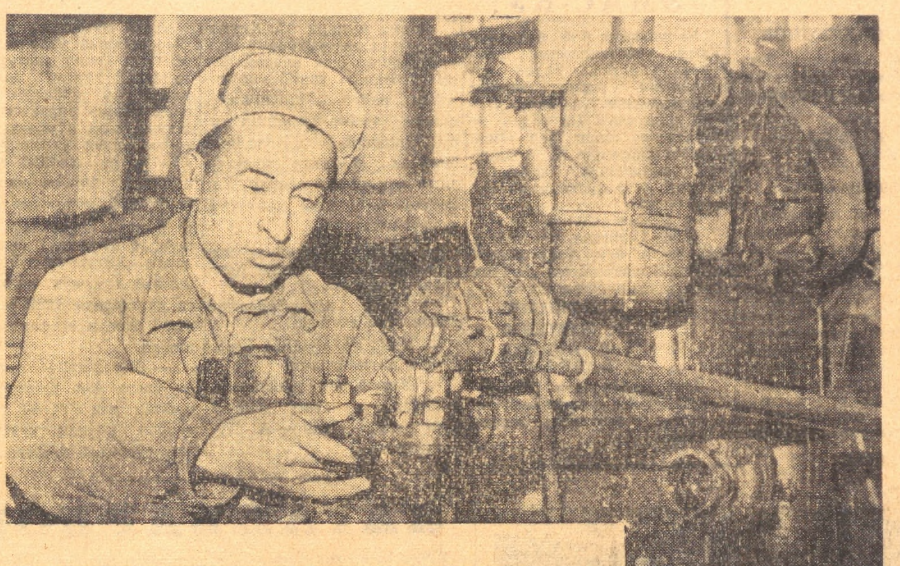

ТОШКЕНТ ОБЛАСТИ. Гулистон районидаги Ленин номли колхозда техникани ремонт қилиш яхши ташкил этилган. СУРАТДА: тракторчи Абдураим БАДАЛОВ «ДТ-24» тракторини ремонт қилмоқда.

А. Абалян фотоси.

ЯНГИ НАВ ПАХТА

Селекциячи олим Б. П. Страумал яратган янги «С 4727» нав пахтанинг чигитидан экиш учун бу йил республика колхоз ва совхозлари 127 минг гектар ер ажратадилар. Бу нав Қорақалпоғистон шимолидаги хўжаликларда экилади, Самарқанд ва Фарғона областларида шу нав экиб келинаётган майдонлар кенгайтирилади.

— Пахтанинг янги нави бизни қизиқтириб қолди. Бу нав далаларнинг ҳосилдорлигини янада ошириш перспективасини очиб бермоқда,— деб бошлади ЎзТАГ мухбири билан ўз суҳбатини Ўзбекистонда меҳмон бўлиб турган Озарбайжон ССР қишлоқ хўжалик маҳсулотлари етиштириш ва тайёрлаш министрининг ўринбосари А. П. Ҳалилов. — Янги нав пахтанинг толаси ҳам технология жиҳатидан яхши, ҳам ўзи тез етилиб, кўсаклари бўлиқ бўлади. Ўтган йили «С 4727» нави Пушкин районидаги «Коммунизм йўли» колхозида экилган эди. Колхоз йиллик планни Озарбайжонда биринчи бўлиб бажариб, мўл ҳосил йиғиштириб олди.

Бу йил «С 4727» навига 25 минг гектар ер ажратаётган бўлсак, келгуси йилда 150 минг гектар ёки ҳамма майдонларнинг ярмини ажратамиз.

МОЛЛАР БУ АҲВОЛДА ҚИШДАН ҚАНДАЙ ЧИҚАДИ

ЮТУҚЛАРДАН ЭСАНКИРАШ

«Ховос» совхози Янгиер ишлаб чиқариш бошқармасидагина эмас, Тошкент областида ҳам йирик чорвадор хўжаликлардан бири ҳисобланади. Совхозда сўнгги пайтларда чорвачилик анча ўсди. Хўжалик давлатга 1640 центнер гўшт, 303 центнер жун топшириб, 1962 йилги планни муваффақиятли бажарди. Совхоз раҳбарлари билан суҳбатлашсангиз бу ҳақда фахрланиб гапирадилар. Афсуски, улар чорвачилик маҳсулотларининг таннархи, сарф қилинган харажат ва кўрилган фойда-зарар билан чуқурроқ қизиқмайдилар.

Сентябрь ойида совхоз партия ташкилотининг мутахассислар иштирокида бўлиб ўтган йиғилишида директор ўртоқ К. Тўрабеков ҳисоб берган эди. Чорвачиликдан 39.000 сўм зарар кўрилганини коммунистлар ўшандаёқ кескин танқид қилган эдилар. Лекин бу танқид ва таклифлардан тегишли хулоса чиқарилмади.

РАҚАМЛАР СЎЗЛАЙДИ

Қишнинг қаттиқ келганлиги чорва қишловини кўнгилдагидек ўтказишда ҳар бир чорвадор ва раҳбар ходимдан катта куч ва ғайрат талаб қилади.

Совхозда қишга ўз вақтида тайёргарлик кўрилганми? Рақамларни кўрайлик. Ҳозир совхозда 3184 бош қорамол, шу жумладан, 1005 бош сигир, 26244 бош қўй, 1493 бош чўчқа бор. Булар учун 12.433 тонна дағал хашак, 9092 тонна силос ғамлаб қўйиш режалаштирилган эди. Шундан 2756 тонна дағал хашак, 2308 тонна силос тайёрланди, холос.

Молларга хашак майдалаб берилмаётир. Совхоз мутахассислари эса ҳамма ишни молбоқарларнинг ўзига ташлаб қўйишган.

Совхознинг 2- бўлимидаги ўртоқ А. Фозилов боқаётган юз бош сигир, 5- бўлимдаги Н. Жонизоқов, Ҳ. Уришев, 3- бўлимдаги Т. Тожиқулов ўртоқлар боқаётган қорамоллар жуда ориқ. Бу жойлардаги молларга фақат бир хил хашак бериш одат тусига кириб қолган. Ҳаммадан шу нарса ачинарлики, молхоналар талабга яраша ремонтдан чиқарилмаган. Фермаларда зоотехника қоидаларига эътибор берилмаётир.

Совхознинг бир қатор отарларидаги совлиқлар яқинда қўзилаши керак. Бу — совхоз ҳаётида янгилик ҳисобланади. Отарлардаги совлиқлар нормал семизликда бўлиши, ем-хашак фермаларнинг ёнига келтириб қўйилиши зарур. Бироқ бу ҳақда ҳам ҳеч ким қайғирмаётир. Отарларга ем-хашак тўла ташиб келтирилмаган. Чўпонларнинг қайси бири билан суҳбатлашманг, шу ҳақда ачиниб гапиришади.

ЕТТИ ХАЗИНАНИНГ БИРИГА ЭЪТИБОР ШУМИ?

Ота-боболаримиз товуқ етти хазинанинг бири деб тўғри айтишган. Хўш, совхозда паррандачиликнинг аҳволи қандай?

2- бўлим совхоз марказидан атиги бир километр нарироқда. Борди-ю, йўлингиз тушиб, шу бўлимга борсангиз, катта йўл ёқасида омонатгина қилиб қурилган паррандахонани кўрасиз. Бинода 4870 товуқ боқилади. Бироқ товуқхонага ана шу товуқларнинг ярми сиғади, холос. Товуқ боқиладиган жой совуқлигидан паррандалар нобуд бўлиб кетмоқда. Фақат шу фермада дастлабки қордан кейинги совуқдан 700 товуқ нобуд бўлди.

Товуқларга дон келтириш учун транспорт ажратилмаган. Совхозда транспорт етишмас деб ўйларсиз. Совхоз директорида иккита енгил машина, директорнинг ўринбосари, партия ташкилотининг секретари, ишчилар комитетининг раиси, бош зоотехник, бош инженер, бош агрономга биттадан юк машинаси бериб қўйилган-ку, ахир.

Совхоз партия ташкилотининг шу кеча-кундуздаги энг муҳим иши — КПСС Марказий Комитетининг ноябрь Пленуми қарорларини чорвадорларга тушунтириб, оммавий-сиёсий ишларни кучайтиришдан иборат. Афсуски, бу муҳим вазифа ҳам бошқа ишлар каби унутилган. Чўпонлар бир неча кунлаб газета ва журналлар ололмайдилар. Агитаторларнинг рўйхати расмият учунгина тузилган. Шу кунга қадар совхоз раҳбарларининг бирортаси чорвадорлар ўртасида лекция ўқимаган ва суҳбат ўтказмаган.

Умуман олганда, «Ховос» совхозида чорва қишловини намунали ўтказишдек муҳим ишга етарли эътибор берилмаётир. Совхоз директори К. Тўрабеков, партком секретари Д. Сулаймонбеков ўртоқлар бу муҳим ишдан ўзларини четга олиб келмоқдалар.

Янгиер ишлаб чиқариш бошқармасининг раҳбарлари аҳволнинг олдини олишмаса, совхозда чорванинг қишдан соғ-саломат чиқиши хавф остида турибди.

М. СУЛТОНОВ,
Х. БОЙМАТОВ.

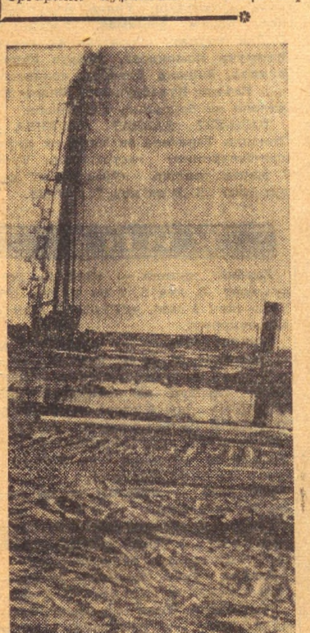

Бухоро табиий гази саноатимиз ва рўзғоримиз учун жуда қўл келмоқда. Уни қазиб олишни кўпайтириш билан бирга, янги-янги қудуқлар пармаланаётир. СУРАТДА: қизилқумда янги пармаланган қудуқдан газ отилиб чиқмоқда.

Р. Хаимов фотоси.

МУҲАББАТ ҚЎШИҒИ

ҲИКОЯ

<>

Биродар, сен муҳаббат нима эканлигини биласанми, қалбинг ишқ оташида ловиллаб ёнганми, биров оромингни олиб, тунларни бедор ўтказганмисан?

Биз тоғликлар, муҳаббат нима эканлигини яхши биламиз. Ҳа, кўп вақт таёқ судраб, қўй боққан бўлсак ҳам, кўп нарсани биламиз. Мен сенга, биродар, бир муҳаббат қиссасини сўзлаб бермоқчиман. Бу воқеа осмон билан ўпишган тоғлар орасига жойлашган кичкинагина қишлоқчада бўлиб ўтган. Қишлоғимизнинг гўзаллигини сўз билан таърифлаб бўлмайди. Қояларга тирмашиб ўсган яшил арчалар ҳовлимизга соя ташлаб туради, йил бўйи томларимизда анвойи гуллар очилиб ётади, сайроқи қушлар дастурхонимиз атрофида учиб юришади. Ҳа, менинг қишлоғим ана шундай гўзал...

Бир кун менга директоримиз марказдан телефон қоқиб: «Сенга мол доктори юбордик, яхшилаб кутиб ол» деб қолди. Доктор йигирма икки-йигирма уч ёшларда бўлиб, барваста, икки бети қип-қизил бир йигит экан. Ўша йигитни — Шералини бир ҳафта меҳмон қилдик. «Ўқишдан жувоздан чиққан отдек хориб чиққансан, уйна, дам ол» дедик. Шералининг ўзи ҳам ўтиришларни гуллатиб юборадиган, хушчақчақ — аскиячи экан. Найни шунақанги эзиб чаларканки, юрак-бағринг сув бўлиб оқай дейди. Йигитнинг ана шу фазилати бизга жуда маъқул тушиб қолди. Биласан-ку, биз, чўпонлар най овозини жон-дилимиздан ортиқ кўрамиз.

— Чўпон боласимисан? — деб сўрайман ундан.

— Йўқ, оға, ёшлигимда чўпонлар орасида кўп бўлганман, — дейди йигит, — най чалишни ўшалардан ўрганганман.

Ишга ҳам жуда астойдил киришди. Совхознинг жамики туёқларини ҳеч кимга ишонмай ўзи рўйхатга олиб чиқди. Биз ҳеч тушунмайдиган ғалати дорилар билан қўйларни бир бошқа, молларни бир бошқа эмлаб чиқдик. Отларимизнинг ярми хариш бўлиб, азоб чекаётган эди, баданига аллақандай дорилар суртиб, ўшаларни ҳам тузатиб юборди. Шаҳарда болалар докторининг ҳурмати қанчалик зўр бўлса, чўпонлар орасида мол докторининг ҳурмати ҳам шунақанги зўр бўлади.

Шералини астойдил севиб қолдик. У кечқурунлари чарчоғини тарқатиш учун севимли найини чалиб, тўпланганларни хушнуд қиларди. Биз аста-секин унинг сўлим куйларига жуда ўрганиб қолдик. Худди донга ўрганган какликдек унинг уйи атрофига тўпланиб қолганимизни ўзимиз ҳам сезмай қолардик. Шунда биз ундан бирон куй чалиб беришни илтимос қилсак:

— Қанақасидан бўлсин? — деб сўрарди у кулимсираб.

— Қувноғидан бўлсин! — дерди ёшлар.

— Чўлипроқни бир эшитайлик! — дерди кексалар.

У ҳар қандай куйни ҳам маромига етказиб, жуда ўхшатиб чаларди. У ижро этган куйларда ошиқларнинг ноласи ҳам, оналарнинг алласи ҳам, майсаларнинг шитирлаши ҳам эшитилиб турарди. Унинг куйлари қалбимизнинг энг нозик торларини чертиб юборарди. Бир хиллар узоқ йиғлаган одамдек чуқур хўрсиниб қўйишар, бошқалари эса худди сеҳрлангандек қотиб қолишарди.

Баҳор кунларининг бирида, оқшом пайти эди, майсазорда биз одатдагидек, унинг куйларини тинглаб ўтирган эдик. Шерали катта тош устига ўтириб олиб сайхон томондан мис баркашдек қизариб чиқаётган ойга тикилганча най чаларди. У куй орқали атрофимизни ўраб олган ва биз ҳеч қачон қадрига етмаган гўзаллик ҳақида жонли ҳикоя сўзларди. Кўз ўнгимизда гоҳ шиддатли тоғ шалолалари пайдо бўлар, гоҳ шафақдек қип-қизил лолазорлар ястаниб кетар, гоҳ бу куй дарё тўлқинларига айланиб, асов тойчоқдек қутуриб, қирғоқларга урилларди. Бу куйда тоғ гулларининг нозик нафосати ҳам, севишган қалбларнинг қайноқ ҳарорати ҳам борга ўхшарди. Биз чўпонлар унинг атрофини қуршаб олгандик. Орамизда қизу жувонлар ҳам, куйдан сўнг албатта кураш бўлади, куч синашамиз деб келган ёш-яланглар ҳам кўп эди. Бир маҳал бошимни кўтариб қарасам, Ғулом чўпоннинг қизи Гуласал йигитга

(Охири тўртинчи бетда).

ТУРЛИ МАМЛАКАТЛАРДАН ХАБАРЛАР

КЎП НУСХАДА

ОТТАВА, 11 январь. (ТАСС). БУ ЕРДА Н. С. ХРУЩЕВНИНГ «ҲОЗИРГИ ХАЛҚАРО АҲВОЛ ВА СОВЕТ ИТТИФОҚИНИНГ ТАШҚИ СИЁСАТИ ТЎҒРИСИДА» СССР ОЛИЙ СОВЕТИНИНГ СЕССИЯСИДА 1962 ЙИЛ 12 ДЕКАБРДА ҚИЛГАН ДОКЛАДИ ТЕКСТИ БРОШЮРА ҚИЛИБ КЎП НУСХАДА НАШР ЭТИЛДИ.

ТИНЧЛИК ВА СОЦИАЛИЗМ БАЙРОҒИНИ БАЛАНД КЎТАРАЙЛИК

УЛАН-БАТОР, (ТАСС). «Унэн» газетаси бундай деб ёзади: маркчи-ленинчи партиялар ҳозирги замоннинг ё тинч-тотув яшаш, ё уруш деган ҳаётий муҳим масаласини ҳал этганда тинч-тотув яшашдан иборат ленинча принципларга изчиллик билан амал қилмоқдалар. Газета «Тинчлик ва социализм байроғини баланд кўтарайлик» сарлавҳали бош мақоласида ёзадики, жаҳон социалистик системасининг мавжудлиги уруш оловини ёқувчиларни жиловлаб қўйишга қодир бўлган асосий фактордир. 1957 йилги Москва Декларациясида ва 1960 йилги Москва Баёнотида барча коммунистик ва ишчи партияларнинг стратегик ва тактик йўли белгилаб берилган. Жаҳон урушининг олдини олиш мумкинлиги кўрсатилган. Тинч-тотув яшашдан иборат ленинча ташқи сиёсатнинг тўғрилигини ҳаёт ва миллион-миллион кишиларнинг кураш тажрибаси исботлади.

Совет Иттифоқи Коммунистик партиясининг империализмга қарши олиб бораётган қаҳрамонона кураши, деб ёзади «Унэн» газетаси, социализм позицияларини мустаҳкамлайди ҳамда ўз озодлиги ва мустақиллиги учун курашаётган халқларга бебаҳо кўмак беради. Лекин догматизм, сектантлик ва миллатчилик ботқоғига ботиб қолган албаниялик сафбузарлар ва уларни қўллаб қувватлаётган ва рағбатлантираётган кишилар Куба танглигини бартараф этиш методини танқид қилмоқдалар. Бу — тинч-тотув яшаш сиёсатидан амалда воз кечиш, Москва Кенгашлари Декларацияси ва Баёноти принципларидан четга чиқишдир. Уларнинг КПСС шаънига ва бошқа қардош партиялар шаънига айтаётган ифлос, туҳмат гаплари империалистлардан бошқа ҳеч кимга қўл келмайди.

Догматиклар империализмнинг моҳияти тўғрисидаги ленинча қоидалар ўрнига «қоғоз йўлбарс»лар тўғрисидаги қуруқ сафсаталарни айтаётганликлари аслида империализмга қарши курашаётган халқ оммасини чалғитишга олиб келади ва жуда хатарли оқибатларга сабаб бўлиши мумкин. Халқаро коммунистик ҳаракатга догматиклар зўрлаб қабул қилдиришга уринаётган йўл халқ оммасининг кучига ишонмасликдан, янги мамлакатларда социализмнинг урушсиз ғалаба қилиши мумкинлигига ишонмасликдан келиб чиққан. Бундай йўл социализм иши учун зарарлидир.

Сўл оппортунизм, догматизм ва сектантчилик, деб ёзади сўнгра «Унэн» газетаси, халқаро коммунистик ҳаракатда жиддий хавф бўлиб майдонга чиқмоқда. Бошқа марксча-ленинча партиялар сингари Монголия Халқ революцион партияси ҳам ҳамиша ҳам ревизионизмга, ҳам догматизмга қарши қатъият билан курашиб келди ва бундан буён ҳам уларга қарши кураш олиб боради.

Коммунистик партиялар ўртасида рўй берган келишмовчиликларни бартараф этиш учун барча шарт-шароит мавжуд, чунки коммунистик партияларнинг идеологияси битта — марксизм-ленинизмдир, умумий мақсади битта — империализмга қарши коммунизм учун курашдир. Бунинг учун фақат марксизм-ленинизм ва пролетар интернационализми принципига содиқ бўлмоқ керак. Москва Кенгашларининг қарорларига садоқат коммунистик ва ишчи партияларнинг муқаддас бурчидир.

НАТО ДОИМИЙ КЕНГАШИДА

ПАРИЖ, 11 январь. (ТАСС). Бугун Парижда НАТО доимий кенгашининг мажлиси очилди. АҚШ давлат секретарининг ўринбосари Болл мажлис қатнашчиларига НАТОнинг «кўп томонлама ядро кучлари»ни вужудга келтириш масаласи ҳамда Кеннеди билан Макмилланнинг Багама оролларида олиб борган музокаралари тўғрисида ахборот беради.

БОЛГАРИЯ КОММУНИСТИК ПАРТИЯСИ МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИДА

СОФИЯ, 11 январь. (ТАСС). Бугун Болгария матбуоти «Болгария Коммунистик партияси Марказий Комитетида» деган ахборот эълон қилди.

Болгария Коммунистик партияси Марказий Комитетининг Сиёсий бюроси, дейилади ахборотда, Болгария Коммунистик партияси Марказий Комитетининг секретари марҳум Трайчо Костовга унинг фашизмга ва капитализмга қарши курашдаги ҳамда социализм қурилишидаги жуда катта хизматлари учун Социалистик Меҳнат Қаҳрамони унвони беришни, шунингдек Болгария Коммунистик партияси Марказий Комитетининг аъзоси марҳум Васил Марковни, Болгария Коммунистик партияси Марказий Комитетининг аъзолигига кандидат марҳум Илья Бояджиевни ҳамда собиқ электрлаштириш ва қурилиш министри марҳум Манол Сакеларовни Георгий Димитров ордени билан мукофотлашни Халқ мажлиси Президиумига таклиф этишга қарор қилди. Болгарияда шахсга сиғиниш давридаги асоссиз репрессияларнинг қурбонлари хотирасини абадийлаштириш юзасидан бошқа тадбирлар ҳам кўзда тутилади.

АҚШ КУБАНИ ЯККАЛАБ ҚЎЙМОҚЧИ

НЬЮ-ЙОРК, 11 январь. (ТАСС). АҚШ давлат департаментида Кубага қарши чоралар муҳокама қилинмоқда. Булар орасида Кубани иқтисодий жиҳатдан яккалаб қўйиш чораси ҳам бор.

ЮПИ агентлигининг мухбири Дональд Мей шу тўғрида хабар берди.

Муҳокама қилинаётган чоралар орасида, дейди Мей, Америка давлатлари ташкилоти аъзоларининг Куба билан савдо-сотиқни тамомила тўхтатиши, Куба билан алоқани, шу жумладан телефон ва телеграф алоқасини узиши ва Кубага ҳаво ҳамда денгиз орқали қатновни тўхтатиши чоралари ҳам бор, демоқдалар.

В. В. КУЗНЕЦОВ ШАРАФИГА ЗИЁФАТ

ВАШИНГТОН, 12 январь. (ТАСС). АҚШнинг қуролсизланиш ва қурол-яроғларни контроль қилиш агентлиги директори У. Фостер кеча СССР Ташқи ишлар министрининг биринчи ўринбосари В. В. Кузнецов шарафига зиёфат берди.

Зиёфатда Совет томонидан СССРнинг АҚШдаги элчиси А. Ф. Добринин, Америка томонидан мудофаа министри Р. Макнамара ҳозир бўлдилар.

„ҚИЗИЛ ЎЗБЕКИСТОН"нинг ЯКШАНБА саҳифаси

Янги завод маҳсулоти

• *Таниқли географ олим*

• Пенсионерлар ташаббуси

ЖАМОАТЧИЛИК КУЧИ БИЛАН

Хева шаҳрида ўқиш зали, кутубхона ҳамда томоша залига эга бўлган клуб қад кўтарди. Клуб жамоатчилик кучи билан қурилди. Бу ишда меҳнат ветеранлари Ҳайитбоев, Мираҳмедов, Урозов, Қурбонов ва бошқа пенсионерлар жонбозлик кўрсатиб ишладилар.

Меҳнат ветеранлари шаҳарни кўкаламзорлаштиришда ҳам актив қатнашмоқдалар. Пенсионерлар ёрдамида ўтган йилнинг ўзидагина 15 га яқин гулзор барпо этилди, 200 минг тупга яқин мевали ва манзарали дарахт кўчатлари ўтқазилди.

Э. МАДРАҲИМОВ,

«Қизил Ўзбекистон»нинг штатсиз мухбири.

ЯНА БИР ФАН ДОКТОРИ

Мамлакатимиз халқ хўжалигини ривожлантиришда ўлканинг табиати, экономикаси ва ишлаб чиқариш кучларининг жойлаштирилишини ўрганиш муҳим аҳамиятга эгадир. Географ олим З. М. Акрамовнинг Зарафшон водийсининг табиати ва экономикаси, халқ хўжалиги ва хусусан, қишлоқ хўжалигини ривожлантириш масалаларини ўрганиш юзасидан узоқ йиллар олиб борган илмий-текшириш ишлари ана шу жиҳатдан қимматлидир. Бу илмий ишларнинг якунлари авторнинг «Самарқанд ва Бухоро областлари қишлоқ хўжалигининг географияси» деган асарида баён этилган. Асарда республикамиз халқ хўжалигида, айниқса пахтачиликда муҳим ўрин тутувчи бу икки йирик областнинг табиий шароитига характеристика берилиб, бу областларда қишлоқ хўжалигини янада ривожлантириш йўллари илмий асосда кўрсатиб берилган. Унда Зарафшон водийсида халқ хўжалигимизда фойдаланилмаётган кўпгина ресурслар аниқланган ва улардан фойдаланиш ҳақида қатор таклифлар берилган.

Ёш, истеъдодли географ олим З. М. Акрамов яқинда Москвада, СССР Фанлар академияси география институтининг илмий советида Самарқанд ва Бухоро областларининг қишлоқ хўжалиги географиясига бағишланган илмий асари асосида география фанлари доктори деган илмий даражани олиш учун диссертация ёқлади. Олимнинг бу илмий асарига Иттифоқимиздаги йирик географ олимлар юксак баҳо бериб, унинг амалий аҳамияти катта эканлигини таъкидлаб ўтдилар.

Таниқли олим З. М. Акрамовга илмий ижодда янгидан-янги муваффақиятлар тилаймиз.

П. БАРАТОВ,

география фанлари кандидати.

М. НАБИХОНОВ,

Низомий номидаги Тошкент Давлат педагогика институтининг ўқитувчиси.

Пойтахтдаги Крупская номли пионерлар саройининг қошидаги халқ чолғу асбоблари ва аккордион тўгаракларига 200 га яқин музика ишқибози қатнашади. Суратда: ўқитувчи А. Н. ЛИ ёш аккордионистлардан Люба БОНДАРЕНКО, Юрий ЛЕДНЕВ ва Люда ФЕДОРОВАЛАР билан машғулот олиб бормоқда.

В. Никонов фотоси.

(ЎзТАГ фотохроникаси).

НАМАНГАН ЯНГИЛИКЛАРИ

ЯНГИ КОРХОНАЛАР

Электр ускуналари заводи қурилиши қизғин боряпти. биринчи навбат қурилиши яқин орада тугалланади. Бу йил завод маҳсулот ишлаб чиқара бошлайди.

Иккинчи корхона — экспериментал трансформатор заводи дастлабки 120 трансформаторни ишлаб чиқарди. Бу трансформаторлар совуқ ҳавони иситиб беради. Улар мамлакатимизнинг шимолий районларидаги қурилишларда ишлатилади. Ишлаб чиқарилган трансформаторлар «Уралгидрострой», «Иртишгидрострой», «Краснодаргидрострой» трестларига жўнатилади.

НУР ЯРАТУВЧИЛАР

Энергокомбинат коллективи ГЭСларни автоматик усулда бошқаришга ўтди. Нурчилар 1962 йилда электр энергияси ҳосил қилиш ва ундан фойдаланиш планини ошириб бажардилар. Электр асбобларни капитал ремонт қилиш топшириғи ҳам ошириб адо этилди. ГЭСларда ва ёрдамчи хўжаликларда ички эҳтиёжлар учун фойдаланиладиган электр қувватидан 81,5 минг киловатт соат тежаб қолинди ва бу қувват саноат корхоналари ва коммунал-маиший корхоналарга берилди. 110 киловольтли подстанция қурилиб ишга туширилди.

КОММУНИСТИК МЕҲНАТ КОЛЛЕКТИВИ

Станция коллективига коммунистик меҳнат коллективи деган юксак унвон берилган. Поездлар ҳаракатини яхшилаш, пассажирларга намунали хизмат кўрсатиш учун барча чоралар кўрилмоқда.

Темир йўл хизматчилари вагонларнинг бекор туришини 1,5 соат, транзит вагонларнинг бекор туришини эса 1 соат қисқартирдилар.

ЙУЛДОШ ШАҲАРЧА

4-микрорайон қиёфаси кун сайин ўзгариб бормоқда. Йирик панелли уй қуриш заводи ишга тушгандан буён кўп вақт ўтгани йўқ. Шу вақт ичида ўнга яқин кўп қаватли уй қад кўтарди. Кейинги вақтларда микрорайонда мактаб, магазин, ошхона ва болалар муассасалари қурилди. Яқинда 100 ўринли болалар боғчаси битказилиб ишга туширилди.

Н. ҲАКИМОВ.

«Қизил Ўзбекистон» мухбири.

ВАЪДА ЧИРОҚ ЭМАС-КУ!

Колхозимиз бой, бадавлат. Ҳамма участкаларимиз электрлаштирилган, радио туширилган. Аммо бизнинг участкамизни негадир унутиб қўйганлар. На радио, на электр, на кино бор. Омон бўлгур раисимиз Х. Абдиқулов шунақанги ваъдабоз эканки, асти қўяверасиз. Бугун борсак:

— Эртага... — дейди.

Аммо ҳалигача ҳеч нарсадан дарак йўқ. Ахир раисимизнинг ваъдасини чироқ ўрнида ёқиб бўлмайди-ку!

Р. КОМИЛОВ, А. МУРОДОВ, Р. НУРИЕВ, Л. БАЙРАМОВ.

Бўка районидаги Охунбобоев номли колхознинг иккинчи участкасида яшовчилар.

Наштар

«ОЧИЛ ДАСТУРХОН»

Ферма мудири С. Ҳикматов «очил дастурхон»ни келтириб очган эди, ичидан ҳар хил таомлар чиқиб келди: жўжа кабоб, пиширилиб, сўнгра қийма қилинган товуқ гўштлари — хуллас бирбиридан лаззатли таомлар иштаҳани қўзғаб юборди. Улфатлар таомларни мақташга тушиб кетдилар.

— Товуқ гўштининг мазаси бошқа-да! — деди Ҳикматов мақтаниб.

— Гўшт есанг-парранда гўшти егин экан-да..

— Ҳазм бўлишининг осонлигини айтмайсизми!

— Умрни ҳам узайтиради дейишади, — гўшт чайнаб деди склад мудири А. Хўжақулов.

Анча маҳалгача улфатлар чақчақлашиб ўтиришди. Гап орасида «очил дастурхон»ни тайёрлаб келган пазандани алқаб ҳам қўйилди. Фориш совхозининг директори Жавлонов ўзига кўрсатилган илтифотлардан хурсанд бўлиб, «Ҳикматов ажойиб одам-да, амалини бир оз юқорилаштириб қўйсамми» деб ўйлади.

Маишат ҳар куни ана шундай йўсинда давом этаверди. Ҳикматов бир куни бундай хом чўт қилиб кўрса, фермадаги 6186 товуқдан 4186 тасини еб тамом қилишибди.

— Чатоқ-ку! — деб ўйлади ўзига ўзи Ҳикматов. — майли, яна 50-60 тасини қурбон қилсам, ҳужжатини ҳам тўғрилаб қўяман...

Сал кун ўтмай, «Фориш» совхози меҳнаткашлари орасида парранда гўшти ихлосмандларининг кирдикорларига бағишланган гап-сўзлар кўпайиб қолди. Бу ҳақдаги сигналлар ҳатто собиқ Фориш район раҳбарлари қулоғига ҳам бориб етди. Лекин улар арз билан борган ишчиларга қўл силтаб:

— Қўйсангиз-чи, бундай жанжалларни! — деб қўя қолишди. Лекин ишчилар бўш келмадилар. Ана шундан сўнг совхоз раҳбарлари ноиложликдан бухгалтер Аббосов, зоотехник Алиқуловлардан иборат комиссия тузишга мажбур бўлдилар. Комиссиянинг «ишчан» аъзолари бир ҳафта товуқ шўрва ичиб, қоринларини қашлаб ётдиларда;

— Ҳамма нарса жойида экан! — деб кетавердилар. Лекин кўп ўтмай қинғир ишнинг қийиғи чиқиб қолди. Маълум бўлишича, фермадаги азаматлар ҳеч ким билмайди деб товуқларни гумдон қилганлари етмай совхознинг 306 тонна ғалласини ҳам сув қилган эканлар.

Мана шу фактлар фош бўлгач, товуқ гўшти ихлосмандлари устидан жиноий иш қўзғатилди. Терговчи Д. Муродов нима учундир бир неча ойдан буён терговни чўзиб келмоқда.

Бунинг бир лекини борга ўхшайди.

К. РЎЗИҚУЛОВ.

Жиззах райони.

ЛАГАНБАРДОР

Баъзи жойларда «ишга айёр, ошга тайёр» дангасалар лаганбардорликка ўтиб олиб, колхоз ишига қатнашмай келмоқдалар.

Ута шилқим-лаганбардор,
Меҳнат севмас, жуда айёр
Кишилар бор, —сизга аён,
Даркор эмас узоқ баён.
Суқ пашшадан баттар хира,
Ор-номуси йўқдир сира.
Қилиғи ҳам совуқ, ёлғон,
Юлғичликда олғир, чаққон.
Текинхўрлик унинг иши,
Бекор ўтар ёзу қиши.
Хўжайин, дер раҳбарини—
Ғижинтириб ёш, қарини.
Анови кун бу шарманда
Тил учида қилиб ханда,
«Хўжайинин» мақтаб қолди,
Жоврайвериб жағи толди:

«Омон бўлсин хўжайиним,
Унга фидо жону дилим...
Нима десам аямайди,
Бахилликни ҳеч билмайди.
Хўжайинсиз нима унар?
Нима десам дарҳол кўнар.
Меҳмон келса ўзим бардор,
Ош бошида ёлғиз сардор...»
Колхоздаги бу муғомбир,
Кўз бўёвчи, каллоб-қилвир
Меҳнат деса доим касал,
Бундайларга бордир масал:
Ишламасдан еганлар,
Ўғримасдан ўлар лар!

Акмал ПЎЛАТ

СУД ЗАЛИДАН

ҚОТИЛГА ЖАЗО

ЯНГИҚЎРҒОН. (**«Қизил Ўзбекистон» мухбири**). Тоғни урса талқон қиладиган Алижон Нишонов на қишлоқда, на районда ёлчитиб ишлади. Кексайиб қолган ота-оналарига ҳам қарамади.

Алижон уйлангач, Ленинград районидаги Охунбобоев номли колхозда бир-икки йил ишлаган бўлди. Сўнгра хотинининг қарамоғига ўтиб олди. У беш боланинг отаси бўлди. Катта қизи Каромат 14 ёшга кирди, лекин Алижон қилдан қийиқ топиб, хотини билан уришаверди.

Алижон сўнгги йилларда «Узсельхозтехника» Ленинград район бўлимининг бензин омборига ишчи бўлиб кирди. Ўғирлик пул уни кутуртириб юборди. Ўзига ўхшаган такасалтанглар билан ошна бўлиб, ичкиликка берилиб кетди. Хотинига зулм қилди.

Ўтган йилнинг 20 сентябрь куни Алижон маст ҳолда уйига қайтганда, хотини Қаламбиби Нишонова боласига кўйлакча тикаётган эди.

— Шойини қаердан олдинг, — ғудурлади у.

— Кўйлагимдан қолгани, — деди хотини.

— Бекор айтибсан, бундай кўйлагинг йўқ.

Гап дўққа айланди. Феъли бузилган Алижоннинг қўлига ўроқ тушиб қолди... Қаламбиби ҳалок бўлди.

Яқинда Фарғона область судининг Я. Полвонов раислигидаги коллегияси қотил Алижон Нишоновнинг ишини кўриб, уни олий жазо — отиб ўлдиришга ҳукм қилди.

И. ТУХТАСИНОВ.

Пойтахтдаги Алишер Навоий номли Ўзбек Давлат халқ кутубхонасида К. С. Станиславский туғилган куннинг 100 йиллигига бағишланган виставка очилди. Суратда: виставка залида. А. Горокрик фотоси.

(ЎзТАГ фотохроникаси)

ТОҒ ОРОЛИҒИДА

ШЕРОБОД, (**«Қизил Ўзбекистон» мухбири**). «Сайроб» совхозининг қурилиш бригадаси йўловчиларга яхши совға тайёрлади. Қурувчилар тоғлар оролиғида — Тошкент — Термиз магистрал йўли ёқасида икки қаватли меҳмонхона қуриб, ишга туширдилар.

ЎЗБЕКИСТОН ЖУРНАЛИСТЛАР СОЮЗИДА

Ўзбекистон Журналистлар союзи правлениесининг президиуми ўзининг навбатдаги мажлисида правлениенинг 1963 йилги иш планини қараб чиқди. Журналистларнинг бир қанча ижодий семинарлари ва мунозараларини, матбуот конференцияларини ҳамда Союзнинг ва унинг маҳаллий ташкилотларининг ижодий фаолиятини кучайтиришга, журналистика жанрлари ва проблемалари бўйича тузилган ҳамма секцияларнинг ишини активлаштиришга қаратилган бошқа тадбирларни ўтказиш кўзда тутилади.

А. Ваҳобов раислигидаги матбуот кабинетининг кенгаши тасдиқланди. Бу кабинетда матбуот масалалари, фотожурналистика, газета-журнал графикаси, ишчи ва қишлоқ мухбирларининг ишига бағишлаб ҳар хил виставкалар ва консультациялар ўтказиб турилади.

Газета-журнал графикаси соҳасида ишлаб келаётган тошкентлик рассомлардан бир группаси мажлисда Журналистлар союзи аъзолигига қабул қилинди.

З. И. Есенбоев ва А. Б. Бугланов ўртоқларнинг докладлари асосида хотин-қиз журналистлар республика семинари ҳамда Тошкент журналистларининг информация ва репортажга бағишланган мунозарасига якун ясалди. Союз ижодий фотоустахонасининг ишини такомиллаштириш қараб чиқилди.

Президиум Бекобод металлургия заводининг актив ишчи мухбирларидан бир группасини ҳамда «Правда Востока» газетаси редколлегиясининг аъзоси Ч. Г. Абаевни Ўзбекистон ССР Журналистлар союзининг ёрлиқлари билан мукофотлашга қарор қилди. (ЎзТАГ).

ТАБИАТШУНОС БЛОКНОТИДАН

ЁРОНГУЛ ИЗЛАБ...

Ёронгул — кўпйиллик ўсимликдир. У Ўзбекистон ва қўшни республикаларнинг баланд тоғларида учрайди. Ёронгулнинг таркибида тери саноати учун зарур бўлган ошловчи модда бор. Бундан ташқари ундан тўқимачилик саноатида ишлатиладиган бўёқ ҳам олиш мумкин. Бу ўсимлик чорва моллари учун севимли озуқа ҳамдир.

Ўзбекистон ССР Фанлар академияси Ботаника институтининг фойдали ўсимликларни излаш лабораторияси ходимлари ёронгул ўсимлиги кўп тарқалган жойларни аниқлаш мақсадида махсус экспедиция уюштирдилар. Биз — экспедиция аъзолари ёронгул излаб кўп жойларни кезиб чиқдик. Фарғона тоғларидан ёронгулнинг бой маконини топдик. Чортош, Суртош деган жойларда 50 минг гектардан зиёд майдонда ёронгул ўсади. Ёронгул баҳорда ривожланиб, 15-20 июнда гуллайди. Айни шу маҳалда уни ўриб, ошлов моддаси олиш керак. Биз эслатиб ўтган ерлардаги ёронгулларнинг запаси ҳар йили камида 40 минг тоннани ташкил қилади. Бундан 6-7 тонна экстракт-ошловчи модда олиш мумкин. Ёронгулдан фойдаланиш учун Фарғона тоғлари яқинида экстракт заводи қурилса яхши бўларди.

Ёронгулни парваришлаб, маданийлаштириш ҳам мумкин. У — уруғидан яхши ривожланади. Бу ўсимликни беда каби йилига 2-3 марта ўриб олиб, кўплаб ошловчи модда олиш мумкин.

М. ТУЙЧИЕВ,

биология фанлари кандидати.

А. ХАЙИТМУҲАМЕДОВ.

Тингланг, томоша қилинг

ТЕЛЕВИДЕНИЕ

13 ЯНВАРДА

БИРИНЧИ ПРОГРАММА

Рус тилида, 12.00 — **Физкультура билан шуғулланинг**, 12.20 — **Инглиз тили дарси**, 13.30 — **Мультипликацион фильм** (болалар учун).

Ўзбек тилида: 13.20 — **Очилган қўриқ** номли бадиий фильмнинг учинчи серияси.

Рус тилида: 18.00 — **Биз яхши дам олдик** (мактаб ўқувчилари учун), 18.40 —**Телевизион янгиликлар**, 18.55 —**Ишонч** (ҳужжатли фильм), 19.15 — **Совет композиторларининг лирик қўшиқлари**, 19.45 — **Еввойи ит Динго** номли бадиий фильм.

Ўзбек тилида: 21.10 — **Телевизион янгиликлар**, 21.25 — **Концерт** (ўзбек куйларидан), 22.25 — **Сўнгги ахборот** (ўзбек ва рус тилларида).

ИККИНЧИ ПРОГРАММА

Ўзбек тилида: 18.10 — **Она қалби** номли ҳинд бадиий фильми.

ТЕАТР

НАВОИЙ НОМЛИ ТЕАТРДА — 13/I да кундуз **Жизель**, кечқурун **Фауст.**

ҲАМЗА НОМЛИ ТЕАТРДА — 13/I да **Олов**, 15/I да **Кузғунлар.**

МУҚИМИЙ НОМЛИ ТЕАТРДА —13/I да кундуз **Алпомиш**, кечқурун **Кимга тўй, кимга аза.**

СВЕРДЛОВ НОМЛИ КОНЦЕРТ ЗАЛИДА — 13/I кундуз соат 4 да шаҳар студентлари учун 5-абонемент бўйича: **«Ўзбек оммабоп музика ва қўшиқлари»** деган темада биринчи **Концерт-лекция.** Ўзбекистон ССР халқ артистлари **Ғулом Абдураҳмонов, Насим Ҳошимов**, Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган артистлар **Коммуна Исмоилова, Қундуз Миркаримова, Михаил Давидов**, солистлардан **Неъмат Қулабдуллаев, Клара Жалилова** ва бошқалар қатнашади.

ТОШКЕНТ ДАВЛАТ ЦИРКИДА — **Зинаида Тарасова ва Украина цирки артистларининг гастроллари.** Бугун 3 марта томоша кўрсатилади: кундуз соат 12, 3 ва кеч 7 яримда.

КИНО

Ҳарбий музика — **«ВАТАН»** (кундуз соат 3, кеч 5, 7 ва 10 да). **«ИСКРА»** (кеч 5 дан). **«ДРУЖБА»** (кундуз ва кечқурун).

Шуҳрат халқаси — **«ВАТАН»** (эрталаб соат 10, 11-40, кундуз 1-20 ва кеч 8-40 минутда). **«МИР»**, **«СПУТНИК»** (кундуз ва кечқурун). **«ЁШ ГВАРДИЯ»** (кеч 6 гача). **«КОМСОМОЛ 30 ЙИЛЛИГИ»** (эрталаб 10, кундуз 2, кеч 6 ва 10 да). **«ЎЗБЕКИСТОН 25 ЙИЛЛИГИ»** (эрталаб 11, кундуз 3, кеч 5 ва 10-40 минутда).

Кўр ўғли — НАВОИЙ номли (кундуз ва кечқурун).

Улимнинг ўз юзи бор — **«ИСКРА»** (кеч соат 5 гача), **«ЎЗБЕКИСТОН»**, **«ВОСТОК»** (кундуз ва кечқурун).

Улимга ҳукм қилинган қочди — **«ЁШ ГВАРДИЯ»** (кеч соат 6 дан).

Гекльберри Финн саргузаштлари — **«КОМСОМОЛ 30 ЙИЛЛИГИ»** (кундуз ва кечқурун).

Алангали йиллар қиссаси — **«ЎЗБЕКИСТОН 25 ЙИЛЛИГИ»** (кундуз соат 1, кеч 7 ва 9 да).

МУҲАББАТ ҚЎШИҒИ

(Боши учинчи бетда).

тикилганича қотиб қолибди, унинг шаҳло кўзлари бир нав ёшланган эди. Йигит най чалмас эди, йўқ, у най орқали эндигина ўн саккиз баҳорни кўрган ана шу қизга муҳаббат изҳор қилар эди. Икковлари ҳам ҳамма нарсани унутгандек бир-биридан бошқа ҳеч кимни кўришмасди. «Булар севишиб қолган» деган фикр бошимга келди ва қўрқиб кетдим. Ҳа, биродар, эшитяпсанми, қўрқиб кетдим! Ахир, бу қизчанинг унашиб қўйилган йигити бор эди.

Икковларининг севишиб қолганлари ҳақидаги тахминим тўғри бўлиб чиқди. Орадан уч-тўрт кун ўтгач, кечқурун, қўрадан хашак жанжалини тинчитиб қайтаётган эдим, харсанглар орасидан шарпа эшитилиб қолди. Секин бориб қарасам, икковлари тескари ўтириб олиб сўзлашишяпти.

— Гуласал, қалбимни тушун... севаман... — дерди Шерали.

— Шер оға, сиз докторсиз, мен чўпон қизиман...

— Ундай дема. Истасанг мен ҳам қўй ҳайдайман, чўпон бўламан, таёқ судраб ёнингда юраман.

— Мени болалигимда унашиб қўйишган! — Гуласал пастликка тушиб кетди. Лекин беш-ўн одим юргач орқасига қайтиб, югуриб келди-да, Шернинг юзларидан ўпиб олди. Сўнг бошини унинг кўксига қўйиб, йиғлаб юборди.

— Нега йиғлайсан, йиғлама!— юпатмоқчи бўлди йигит. Қиз бошини кўтариб, бир оз чекинди-да, нозик қўллари билан йигитнинг юзига урди:

— Керакмас, керакмас! — деб қичқирганича сой томонга югуриб кетди.

Тоғликларнинг урф-одатига кўра бировнинг қаллиғига кўз олайтириш — катта жиноят. Мен юз бериши мумкин бўлган фалокатнинг олдини олмоқчи бўлдим. Шерни «Келин-босди» довонидаги қўзиларни кўриб келишга таклиф этдим. Майсазор оралаб от устида худди аразлашиб қолгандек, жимгина борардик.

— Уни севиб қолдингми? — сўрадим.

— Шундай!

— Яхши бўлмабди..

— Биламан, — деди Шер тепамиздан учиб ўтаётган қушларга қараб, — унашиб қўйган йигити борлигини, бунинг учун мени соғ қўймасликларини, ҳаммасини биламан. Лекин, Ҳабиб оға, уни кўнглимдан чиқариб юборишга ожизман...

— Хўш, энди нима қилмоқчисан?

— Уйланаман... Бошқа илож йўқ.

— Ортиқали-чи? — Эл-юрт-чи, урф-одатимиз-чи?

— Мен ҳеч нарсани билмайман... — Шер отига жаҳл билан қамчи босиб, мендан илгарилаб кетди.

Шундан сўнг унинг феъл-атвори жуда ғалати бўлиб қолди. Кун бўйи отарда, қўйларнинг ёнида бўлади. Бўш қолди дегунча майсазор орасига кириб кетади-да, ўша ерда бирон тошнинг устига ўтириб, юракни эзиб юборадиган куйлар чалгани-чалган. Энди у қўю қўзиларни ҳам, дағал табиатли чўпонларни ҳам астойдил севиб қолганга ўхшарди. Гоҳо қишлоқда ҳафталаб кўринмас, зарур бўлганда уни отардан топардик. Ўша йили Шернинг пой-қадами ёқиб кетди шекилли, планларимиз ҳар жиҳатдан ошиб-тошиб кетди. Қўзини ҳам кўп олдик, жунни ҳам чакки топширмадик. Лекин, бугунми-эртами бир кори ҳол бўлишини сезиб турардик. Шернинг қиз билан яширин учрашганлари Ортиқалининг қулоғига бориб етган, миш-мишлар кўпайиб кетган эди.

Қиш яқинлашиб, узоқ-яқиндаги отарлар қишлоқ яқинига қайта бошлади. Дадаси билан қўй ҳайдаб кетган Гуласал ҳам қайтиб келди. Қишлоғимиз яна гавжум бўлиб қолди. Шернинг ёз бўйи ҳувиллаб ётган уйида яна ўша мунгли най садолари эшитилиб қолди. Энди у ўтган йилги шу пайтлардагига ўхшаб, дуч келган куйни чалиб кетавермас эди. У, фақат тоғликлар орасида машҳур бўлган, ишқ-муҳаббатни изҳор қилувчи куйларнигина чаларди. Лекин бу йил унинг кулбасига ҳеч ким келмас эди. Бировнинг қаллиғига кўз олайтириб, урф-одатимизни ҳақорат қилгани учун ундан юз ўгирган эдик.

Йигит яккаланиб қолган эди.

Бир кун мактаб биносида Гуласал икковлари гаплашиб турганларини Ортиқалининг дадаси кўриб қолибди. Бу воқеа ҳақоратланган хонадоннинг қаҳр-ғазабини қўзғаб юборди. Биз қўрқиб кутаётган фожиа шу кечасидан қолмай юз бериши муқаррар бўлиб қолди.

— Нима қилиб қўйдинг? — дедим Шералининг ёнига бориб.

— Ҳеч нарса қилганим йўқ, — деб қўя қолди у бепарво.

— Сен ҳозир жўнаб кетишинг керак!

— Кетолмайман, Ҳабиб оға! Севганим учун мени калтакламоқчи бўлсалар, бошимни тутиб бераман.

Мен Шералини жўнаб кетишга, отпускасини шаҳарда, ота-онасининг ёнида ўтказиб қайтишга кўндирдим. Тун бехатар ўтсин учун уни ўз уйимга олиб кетдим. Ўша куни кечаси билан қор ёғиб чиқди. Шу ёққанча бир ҳафтагача тинмай, бўралаб уриб берди. Ҳамма нарса оппоқ қор остида қолиб кетди. Қўйларимизни этакроққа олиб кетишимиз керак эди. Ўша ерда пана жойлар ҳам, ғарам-ғарам хашакларимиз ҳам бор эди. Қордан сўнг, шамол туриб ҳаммаёқни музлатиб берди. Қўйларимиз оч-наҳор қолди. Хашак келтиришнинг ҳеч иложи йўқ эди. Бахтсизлик бошланган куннинг ўн биринчи куни вертолетда хашак келтиришди-ю, лекин бу туққан совлиқларга ҳам етмади.

Биз чўпонлар тўпланиб маслаҳат устига маслаҳат қилардик. Бошимиз қотиб қолган эди.

— Машинага йўл очиш керак, —деб қолди бир кекса чўпон, — оғалар, бундан ўзга чорамиз йўқ.

Жуда яхши таклиф. Лекин ўша машинани бу ерга биринчи бўлиб ким ҳайдаб келади, қайси азамат шофёр бу оғир вазифани бажарар экан. Биз совхоз марказига телефон қилиб, ўз фикримизни айтган эдик, шофёрлар соддадил чўпонлар устидан роса кулишибди. Биз даҳшатга тушиб қолдик. Ахир ўзинг ўйлаб кўр, биродар, тўрт минг қўй-а!

Биз яна тўпландик. Бу гал болаю чақамиздан тортиб, эр-хотин —ҳаммамиз тўпландик. Ҳатто якканиб, камсуқум бўлиб қолган Шер ҳам келган эди. Нима қилиш керак, ҳаммамиз ана шу ҳақда ўйлардик.

— Машинани мен бошлаб келаман! — деб қолди шу пайт Шер ўрнидан туриб.

— Қандай қилиб? — ҳаммамизнинг бошимизга шу фикр келди. Кўпчилик бу йигит ҳалигача қишлоқдан чиқиб кетмагани учун муштини тугиб ўтирган эди.

— Бу паҳлавон машинани орқалаб келмоқчи! — деб пичинг қилди Ортиқали.

Кўпчилигимиз машинанинг бу ерга эсон-омон келишига ишонмасакда, йигитга оқ йўл тилаб қолдик. Ҳазил-ҳазил билан уни йўлга отлантириб юбордик-ку, лекин ўзимиз қўрқиб кетдик. Ёнидаги шофёр билан жарга қулаб кетиши ҳеч гап эмас эди. Ҳаммамиз совхоздан телефон қилинишини кутиб, туни билан мижжа қоқмай чиқдик. Ниҳоят эртасига «Машина хашак олиб йўлга чиқди» деган хушхабар келди. Ўша пайтда биз қанчалик хурсанд бўлганимизни сен тасаввур қила олмасанг керак. Ёшлар дўппиларини осмонга отишди, кексалар бир-бирларини қучиб табриклашди. Ҳа, биродар, қўйларимиз омон қолишига нажот йўли топилгандек эди. Биз машинага биринчи бўлиб йўл очган жасур шофёрни урушдан ғолиб қайтган қаҳрамонни кутгандек зўр тантана билан кутиб олишга қарор қилдик. Қўйларимиздан энг семизларини танлаб сўйдик, яхши кунларга атаб асалдан тайёрлаб қўйган хушбўй шаробларимиз бор эди, ана ўшалардан келтириб қўйдик. Ҳа, биродар, биз тоғликлар қаҳрамонлик нима эканлигига яхши тушунамиз ва қаҳрамонни бошимизга кўтариш қўлимиздан келади.

Кечга томон машина овози эшитилиб, ҳаммамиз ўша томонга қараб югурдик. Ғилдиракларга йўғон занжирлар боғланган катта грузовикни ўзимизнинг Шералимиз ҳайдаб келмоқда эди. Ҳа, ўша бундан бир неча кун аввал биз қишлоқдан қувиб чиқармоқчи бўлган Шерали! Халоскоримиз албатта ўша бўлиб чиқишини ҳеч ўйламагандик. Шунинг учун аввалига жуда шошиб қолдик. Кейин ўзимизни қўлга олиб, машинанинг тўхташини кутмаёқ кабинага ёпирилиб, Шералини чиқариб осмонларга отдик, юзи-кўзларидан ўпиб табрикладик. Худди шу пайтда Гуласал кутилмаган бир иш қилди. Ҳаммамизнинг кўз ўнгимизда оломонни ёриб ўтиб, Шералига яқинлашди-да, бўйнига осилиб, совуқдан кўкариб кетган юзларидан ўпиб олди. Ҳеч ким ажабланмади. Ҳа, биз Шер учун бир эмас, ўнта қизимизни ҳам беришга тайёр эдик. Юртимизнинг отахонлари «Икковлари қўшақаришсин» деб дуоифотиҳа қилишди. Ана, кўрдингми, биродар, муҳаббат кишини қанчалик ҳимматли қилиб қўяр экан. Ҳа, муҳаббат кўп улуғ нарса, севмаган, севилмаган бўлсанг, биродар, сен уни ҳеч қачон тушунмайсан. Уларнинг сўнгги ҳаёти ҳақида сўрамоқчи бўлганингни сезиб турибман. Ҳозир дунёда икковларидан кўра бахтлироқ одам бўлмаса керак. Икки фарзандли бўлишди. Қизларининг отини Муҳаббат, ўғилларининг отини Бахтиёр қўйишган. Шернинг қўлидан ҳамон найи тушмайди, севган, севишганлар ҳақида, чўпонларимизнинг бахти, бахтиёрлиги ҳақида куйлагани-куйлаган.

Худойберди ТЎХТАБОЕВ.

Редактор З. И. ЕСЕНБОЕВ

«Қизил Ўзбекистон», «Правда Востока» ва «Узбекистони сурх» бирлашган нашриётининг босмахонаси, Тошкент шаҳри.
Р. 06125. Индекс 64543. Нашр. № 11.